

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXIX, broj 19

9. svibnja 2019.

cijena 200 Ft

CROATIADA 2019

Najbolji kazivači državnoga natjecanja

FOTO: KRISTINA GOHER

4. – 5. stranica

Jezično naticanje gradišćanskih školarov
17. stranica

U šeljinskoj školi

18. stranica

Na serdahelskoj šoderici

19. stranica

Komentar

Najljepši hrvatski oznak

U poslovnim, marketinškim, turističkim i drugim temama često čujemo o važnosti stvaranja i razvoja oznaka (brenda), stvaranje nečega po čemu je nešto prepoznatljivo, vjerodostojno i vrijedno. Čak je po svijetu postavljena ljestvica poretka oznaka država na temelju bruto domaćega proizvoda. Prema toj ljestvici Hrvatska nije u najboljem položaju, ali oznak se ne mjeri samo u novcu. Oznak je prepoznatljivost po nečemu vrijednom, nečemu posebnom što može ponuditi svijetu. Prema nekim istraživanjima, Hrvatska je prepoznata ponajprije po ljepoti mora (prirode), uspješnom nogometu (sportu) i Domo-vinskom ratu. Uspješan oznak čine ljudi i njihova djela. Hrvatska je prije Uskrša učinila golem korak u oznakovljenju svoje zemlje, i to doslovno njezini ljudi građani, te pripadnici hrvatske dijaspo-re kada su u rekordnom roku prikupili više od 38 milijuna kuna za liječenje djevojčice Mile Rončević, koja boluje od teškog oblika leukemije. Kako bi dobila najbolje liječenje u Philadelphiji, potrebno joj je bilo „samo“ 18 milijuna kuna, a uplate i darivanja u humanitar-njoj akciji za Milu višestruko su premašile očekivanja i iznos potreban za troškove liječenja. Suvišni je iznos preusmjeren za liječenje druge bolesne djece. „Na mucu se poznaju junaci“, kaže hrvatska narodna izreka. Čini se da je Hrvatska puna junaka, junakinja je Mila, pa i dru-ga djeca koja se bore s bolešću, članovi Miline obitelji, koji su imali hrabrosti prositi pomoć od svojih sugrađana, ju-naci su svi ljudi dobre volje, koji su sa srcem darovali, jer ovo je odista nešto posebno, kako je i Milin otac rekao u medijima. Djevojčica Mila Rončević uje-dinila je Hrvatsku, a time je ukazala na najljepši i najvredniji oznak Hrvatske i njezinih građana, a to nije ništa drugo negoli golemo HRVATSKO SRCE, ljubav i humanost prema drugomu ljudskom biću, što je u današnjem potrošačkom i materijalnom svijetu često zanemariv. A da se ne radi samo o jedinstvenom slučaju, donosimo podatak da je Hrvat-ska među vodećim zemljama u svijetu po broju podarenih i transplantiranih organa na milijun stanovnika, a prva u Europskoj uniji. Time smijemo izreći da hrvatsko srce već ima svoj oznak. *Beta*

Glasnikov tjedan

Približavaju se izbori za mje-sne, teritorijalne i državnu hrvat-sku samoupra-vu. Kao politički načitan i svje-sni građani, tre-bamo raspola-gati znanjima koja nam omo-gućuju aktivno sudjelovanje na izborima i u ulozi glasača (birača) i u ulozi kandidata. Kandidata ako želimo i sami biti kandidati na spomenu-tim razinama, kao izravni kandidati na mjesnoj razini ili kandidati na listama ci-vilnih udruga koje će postaviti liste na ter-itorijalnim i državnoj razini (ako udovoljava-ju zakonskim propisi-ma). Pomnim iščitava-njem Zakona o narod-nostima i odredaba Izbornoga zakona znat ćemo svoja prava i obveze i znat ćemo kako ih ostvariti. Prvi je korak upisati se u hrvatski birački popis najkasnije 48 dana pri-je dana održavanja izbora. Drugi je korak biti član udruge koja će stajati iza nas ako smo izabrali ulogu kandidata. Birački je popis otvoren od 2014. godine, a vaš upis, ako ste se upisali, vrijedi deset godina od dana upisa (naravno usput se možete i is-pisati, ali se onda opet morate upisati ako želite birati i biti biran). Želite li biti kandi-dat na mjesnoj razini, trebate naći udругu koja će podržati vašu kandidaturu. Glas-ači na mjesnoj razini glasuju točnije biraju između pojedinačnih kandidata. Iza Vas može biti bilo koja hrvatska civilna udru-ga koja se prijavi kod nadležnih izbornih tijela, ako na to pristane članstvo udruge. Ako ta udругa može u danj županiji po-staviti 10 % kandidata u mjestima i saku-piti 2 % preporuka birača iz biračog popi-sa vaše narodnosti, ona može postaviti teritorijalnu listu. Na teritorijalnoj se razi-ni glasa za listu, za sedmočlano zastup-ničko tijelo. Prvih sedam kandidata na li-sti ulazi u zastupničko tijelo a maksimalan

broj kandidata koji se može postaviti je tri puta veći od broja sedam. Tu već ne mo-žete birati, tek glasovati na listu. Ako udругa može na državnoj razini u svojim bojama postaviti 10 % od ukupnoga bro-ja kandidata u mjesnim samoupravama i pokupi 2 % preporuka, onda ona može postaviti i državnu listu (na koju se glasu-je u cijeloj državi – to je jedna izborna je-dinica). I na državnoj listi može biti tri puta veći broj kandidata od broja zastu-pnika koji će činiti zastupničko državno tijelo. I tu ne možete birati između kandi-data tek glasovati za listu, a prvih, od za-konom propisanoga broja, u slučaju iznad deset tisuća birača u biračkom po-pisu, broj zastupnika je 31, bit će izabrani.

U potonjem slučaju na listi može biti 93 imena kandidata od kojih prvih 31 dobiva zastupnič-ki mandat. Ispadne li koji kandidat, slijedi ga onaj iza njega. Civilne udругe mogu samostal-no ili u koaliciji podrža-vati kandidate i postav-ljati liste.

Koja prava imaju čla-novi udругa koje po-stavljaju kandidate i li-ste na narodnosnim iz-borima? Svi članovi civilnih udругa imaju ista iliti jednaka prava. Na zboru svih čla-nova svi članovi imaju pravo temeljeno na principu parlamentarne demokracije birati i sami biti birani. Po demokratskim načelima kojima jamstvo ponajbolje daje tajno glasovanje (kada se radi o personal-nim pitanjima najdemokratičnije je ako je ono tajno) kako bi se poštovao i osobni integritet kandidata i glasača. Velika je odgovornost na članstvu udruge(a) ko-ja(e) postavlja(ju) listu(e) prema biračima upisanim u hrvatski birački popis. Kada bi zakonska odredba propisivala kod glaso-vanja na listu (liste) preferencijalno glaso-vanje, imali bismo osjećaj da je u biračkoj ruci pravo biranja između predloženih kandidata na listi. Ovako dajemo glas listi, a ako ih ima više, biramo između lista. Po sadašnjim odredbama izbornoga zakona koji će biti na snazi i na jesenskim narod-nosnim izborima.

Branka Pavić Blažetin

„Velika je odgovornost na članstvu udruge(a) koja(e) postavlja(ju) listu(e) prema biračima upisanim u hrvatski birački popis.“

Predsjedništvo Saveza priprema skupštinu

U prostorijama serdahelskoga Hrvatskog kulturno-prosvjetnog zavoda „Stipan Blažetin“ 18. travnja zasjedalo je predsjedništvo Saveza Hrvata u Mađarskoj. Na proširenoj sjednici, na kojoj su bili i članovi Nadzornog odbora, Ivan Guban, predsjednik Hrvatske državne samouprave, Zorica Prosenjak Matola, ravnateljica serdahelskoga Hrvatskog zavoda, i Vince Hergović, predsjednik Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, prihvaćeno je izvješće o radu predsjednika Jose Ostrogonca, plan rada za 2019. godinu, te raspravljalo se o pripremama skupštine i gastronomskog dana, a na zatvorenom dijelu sjednice o pripremama na predstojeće jesenske narodnosne izbore.

Članovi Predsjedništva i Nadzornog odbora

Predsjedništvo Saveza Hrvata u Mađarskoj u pomurskoj regiji posljednji je put zasjedalo lani, krajem rujna u Keresturu, prigodom Dana Nikole Zrinskog. Ovaj put mjesto sjednice opet je Pomurje, naime organizacija će 25. svibnja godišnju skupštinu održati u pomurskome Serdahelu, gdje djeluje i HDS-ova ustanova. Sjednica je započela ustanovljenjem kvoruma, koji je potvrđen

unatoč izbjavanju dviju članica, te o izglasovanju dnevnoga reda. Dnevni je red prihvaćen s jedinom izmjenom: da se o predstojećim izborima raspravlja u okviru zatvorenog dijela sjednice. Predsjednik je članovima unaprijed dostavio pismeno izvješće o ostvarenim programima i planovima za 2019. godinu, oko kojih nije ni bilo rasprave, nego su jednoglasno prihvaćeni, a zatim je naglasio da će organizacija javno objaviti podrobna izvješća o programima, tako i financijsko izvješće u Hrvatskome glasniku. Napomenuo je da je za Savezove djelovanje dodijeljeno 4 920 000 Ft potpore preko natječaja za civilne udruge, a predan je natječaj i za Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Budimpešti. Prema predsjednikovim informacijama, slabo se uplaćuju članarine, vjerojatno zbog nemara i predložio je da uz pozivnicu za skupštinu prilože i uplatnicu. Potaknuto je prepisivanje adrese središta organizacije na registarskom sudu, naime pravnik koji je povjeren za taj posao, to još uvijek nije uradio. Zbog višestrukih nemara pravnik predloženo je da se prekine ugovor s njim te da se posao povjeri drugoj osobi. U svezi s organiziranjem skupštine i gastronomskog dana članovi su se Predsjedništva potanko dogovorili s ravnateljicom serdahelskog zavoda. Odlučeno je da će se skupština održati u konferencijskoj dvorani Fedakove kurije, a gastronomski i kulturni program na dvorištu kurije i na obližnjem igralištu. Za kulturni će se program pobrinuti pomurske kulturne skupine. Za članove koji će doputovati na skupštinu bit će osigurani putni troškovi. Na zatvorenom dijelu sjednice razgovaralo se o pripremama za predstojeće narodnosne izbore. O tom dijelu nakon završetka sjednice naš je tjednik izvijestio Savezov predsjednik Jose Ostrogonac. Na za-

tvorenom dijelu sjednice razgovaralo se o broju glasača. Prema dobivenim informacijama, smatra se da će ih biti više negoli prije pet godina, ali Savez nadalje želi raditi na tome da se taj broj poveća. Zbog toga se smatra da će se i članstvo Hrvatske državne samouprave povećati. Prema usuglašavanjima po regijama, zasada izgleda da iz svih regija ima pripadnika hrvatske narodnosti koji su voljni krenuti na Savezovoj listi. Savez ne želi ući u koaliciju s drugim udrugama, nego pruža mogućnost učlanjenja u organizaciju. Predsjedništvo će predložiti članstvu da mu Skupština da punomoć za usklađivanje izbora i postavljanje liste, jer

se smatra da će tako biti jednostavnije i učinkovitije. Skupština će donijeti odluku o tome. Dogovoreno je i to da će Savez prije izbora održati sjednice u regijama i informirati hrvatske zajednice, te konzultirati o njihovim željama, zamislima. Na pitanje što će biti preduvjet da se netko kandidira na Savezovoj listi, predsjednik je rekao: Klasični uvjeti nadalje vrijede, da govori hrvatski je-

Predsjednik Jose Ostrogonac izvješćuje o uspješnim natječajima.

zik, da bude priznata osoba u svojoj sredini, bilo bi dobro ako bi i po svojoj profesiji mogao pomoći našoj zajednici. Smatramo da tko se želi kandidirati na našoj državnoj listi treba biti Savezov član.

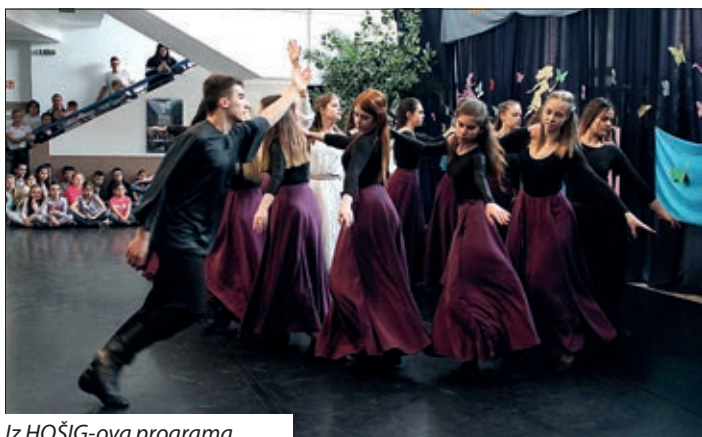
Vince Hergović, predsjednik Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, pribivao je sjednici Savezova Predsjedništva kako bi u ime DGHU započeo pregovore u svezi s postavljanjem zajedničke državne liste na jesenskim izborima, na što ga je ovlastilo članstvo Društva. Gradišćanski predsjednik smatra da je ovo rješenje najlogičnije, naime hrvatska zajednica nema dvije „garniture“ Hrvata, a prilikom prijašnjih izbora dvije su liste stvarale napeposti među hrvatskom zajednicom, a to nije potrebno. Reče da će se gradišćanska organizacija pripremiti do kolovoza, naći će kandidate za državnu listu, a na županijskoj i mjesnoj razini kandidati će krenuti u bojama regionalne organizacije (DGHU). *beta*

„Croatiada 2019“

Državno natjecanje u kazivanju proze i poezije na hrvatskome jeziku

U sklopu svojega natjecateljskoga programa, pod skupnim nazivom „Croatiada 2019“, Hrvatska državna samouprava i ove je godine, 11. travnja, priredila Državno natjecanje u kazivanju proze i poezije na hrvatskome jeziku, i kako to posljednjih godina biva, u prostorima budimpeštanskog Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i đakcoga doma. Na nadmetanje se prijavilo ukupno 73 kazivača, polaznici su oni škola gdje se hrvatski jezik i književnost predaju kao predmet te dvojezičnih škola. Njihove je nastupe vrednovalo povjerenstvo po tri člana: zamjenica HDS-ova predsjednika Angela Šokac Marković, novinar Hrvatskog uredništva MTVA-a Andrija Pavleković, suradnica HDS-ova Ureda Eva Molnar Mujić, HOŠIG-ova profesorica hrvatskoga jezika i književnosti Marija Šajnović, scenski umjetnik Stipan Đurić, i voditelj Kulturnog i športskog centra „Josip Gujaš Džuretin“ Krištof Petrinović. Priredba je realizirana financijskom potporom Fonda Gábor Bethlen Zrt.

Sudionike ovogodišnje smotre najboljih kazivača hrvatskih stihova u Mađarskoj, njihove učitelje, profesore te uzvanike priredbe dočekalo je u proljetnome duhu okićeno HOŠIG-ovo predvorje, na plavoj su draperiji vile i leptiri nagovijestili dolazak proljeća, a iznad natpis „Travanj položi duh mladosti u svemu“, redak iz XVIII. soneta engleskoga pisca i pjesnika *William Shakespearea*. *U ime domaćina nazočne je pozdravila ravnateljica ustanove Ana Gojtan. Ona je u svome prigodnom govoru citirala francuskoga pjesnika Jacquesa Preverta koji o poeziji piše ovo: „Poezija je ono što se sanja, ono što se zamišlja, ono što se želi, i ono što se često dogodi. Poezija, to je stvarnije i korisnije ime života.“* Potom se retorički upitala što je poezija? „Poeziju teško definiramo, a mnogi je opisuju kao dosadnu, neshvatljivu. Nije lako odgovoriti na takvo jednostavno pitanje. Je li jednostavno uopće? Prema mnogima poezija je osjećaj, napisani, opisani,

Iz HOŠIG-ova programa

doživljeni. U svakodnevnoj trci za nečim rijetko imamo vremena za lijepu riječ i pjesništvo. Stoga, zastanimo na tren i barem danas pročitajmo i kazujmo stihove koji djeluju na čovjekovu svijest i osjećaje, sadržavajući u sebi pouke i spoznaje. Uživajte u poeziji, u tom osjećaju sreće, boli, nostalgije, ljubavi, nježnosti! Navijamo svakomu, želimo vam puno uspjeha!“, rekla je među inima ravnateljica Gojtan. Potom je nazočne pozdravio HDS-ov predsjednik Ivan Gugan, koji je izrazio svoje zadovoljstvo što su se kazivači i ove godine okupili u lijepome broju. Podsjetio je da prije nekoliko tjedana bilo je proglašenje rezultata, dodjela darova najboljim autorima na raspisani HDS-ov likovni natječaj u sklopu „Croatiada 2019“, te je priređena i izložba tih radova. „Ponovno smo se okupili, i moram izraziti svoju sreću i zadovoljstvo jer na Državnome natjecanju u kazivanju proze i poezije na hr-

vatskom jeziku do sada nikada se nije okupilo toliko učenika, i to iz dvadeset i tri škole. (...) Ja bih ovom prigodom želio zahvaliti ravnateljici Ani Gojtan i Hrvatskoj školi. Oni su već desetljećima domaćini ove priredbe. A vama, draga djeco, želim mnogo uspjeha, te zahvaljujem i vašim mentorima“, rekao je predsjednik Gugan. Potom je uslijedio kratak kulturni program domaćina, u kojem je Luka Lampshire kazivao pjesmu Vladimira Nazora „Hrvatski jezik“, a Zétény Sziva stihove Nikole Miličevića „Modra elegija“. Na ulomke lirsko-epske novele „Cvijet sa raskršja“ Antuna Gustava Matoša, što su na skladbu „Peaceful Passage“ narativno kazivali Tena Šindik i Vegim Muhadri, solo su plesali Danica Romac i Vegim Muhadri, potom su se u plesnu koreografiju uključili i „Tamburini“ plesači. Koreografiju potpisuje profesorica narodnoga plesa Andrea Bálint.

U knjižnici škole okupili su se kazivači, njih 41, osnovnih škola u kojima se hrvatski jezik i književnost predaju kao predmet, iz ovih naselja: bajska fancaška škola (3), bajska škola „Šugavica“ (1), Dušnok (3), Tukulja (2), Starin (2), Kerestur (4), Boršfa (1), Kiseg (2), Šeljin (4), Serdahel (4), Harkanj (1), Hrvatski Židan (2), Mohač (4), Salanta (4) i Lukovišće (4). Oni su recitali stihove iz sveopće hrvatske književne baštine, a od hrvatskih književnika u Mađarskoj birali su se stihovi: Jolanke Tišler, Stipana Blažetina i Josipa Gujaša Džuretina, te frakanavskoga pjesnika Antuna Leopolda. Natjecatelje su pripremili učitelji, nastavnici: Anita Jandrók Erdélyi, Zorica Prosenjak Matola, Marija Vargović, Adrienn Tóth, Rita Bella Ronta, Dragica Mandić, Natalija Ronai, Biserka Brantner Kolarić, Judita Poljak Csicsor, Silvija Varga, Tomislav Bu-

Prati se kazivanje u skupini škola s predmetnom nastavom...

... a također u skupini dvojezičnih škola

njevac, Katica Lukač Brodač, Marija Sabo, Rózsika Kedveš, Marija Galić, Žuža Gregeš, Tünde Balatinac, Eva Adam Bedić, Biserka Kiš, Mariann Brezniczki Hollósi, Marija Barac, Valerija Horvat Kovačević, Henrieta Novak i Ljubica Siladi. Nastupe natjecatelja vrednovalo je tročlano povjerenstvo, na čelu s predsjednikom, scenskim umjetnikom Stipanom Đurićem te članovima: HOŠIG-ovom profesoricom hrvatskoga jezika i književnosti Marijom Šajnović i voditeljem Kulturnog i sportskog centra „Josip Gujaš Džuretin“ Krištofom Petrinovićem. Kako nam predsjednik povjerenstva Đurić reče: članovi su pri odluci uzimali u obzir sveopći dojam o interpretaciji, dikciju, je li pjesma prikladna naraštaju, te se bodovalo od 1 do 10. Premda je bilo teško odlučiti tko su najbolji, povjerenstvo je pri tome bilo suglasno.

Svi sudionici državnoga nadmetanja

U ovoj skupini rodili su se sljedeći rezultati: kategorija 1.-2. razredi: I. mjesto Florijan Kovač (1. r., Hrvatski Židan); II. mjesto Maja Vargović (2. r., Kerestur); III. mjesto Katica Patarčić (2. r., Tukulja). Kategorija 3.-4. razredi: I. mjesto Mirna Filaković (4. b r. Mohač); II. mjesto Réka Szabó (4. r., Tukulja); III. mjesto Bence Tajmel (3. r., Kerestur). Kategorija 5.-6. r.: I. mjesto Andrija Györfi (6. a r., Fancaga); II. mjesto Nelli Révész (6. r., Serdahel); III. mjesto Mirjana Goretić (5. r., Šugavica). Kategorija 7.-8. r.: I. mjesto Atila Berkić (7. r., Šeljtin), on je i dobitnik sudjelovanja u kampu hrvatskoga jezika na Pagu, II. mjesto Mira Fekete (8. r., Harkanj); III. mjesto Viktória Bányai (8. r., Lukovišće).

U Kabinetu hrvatske književnosti „Marko Marulić“ okupili su kazivači, njih 32, dvojezičnih škola. iz ovih naselja: Budimpešta (7), Pečuh (6), Santovo (4), Sambotel (1), Martinci (4), Koljnof (3),

Petrovo Selo (4) i Bizonja (3). Oni su govorili stihove iz sveopće hrvatske književne baštine, a od hrvatskih književnika u Mađarskoj birali su se stihovi: Mate Šinkovića, Mate Meršića Miloradića, Ivana Nemeta, Lajoša Škrapića i Đuse Šimare Pužarova. Natjecatelje su pripremile učiteljice, nastavnice, profesorice: Erika Sigečan Kuštra, Leila Lowescher, Kristina Kirhofer, Tünde Kováčević Kövesfalvi, Sonja Periškić Pejak, Ingrid Klemenšić, Nagy Ferencné, Ana Škrapić Timar, Eva Daskalov, Dejana Šimon, Marija Žužić Kovač, Andrea Egrešić, Renáta Tóth-Novák, Gabi Kohut-Várhelyi, Anita Horvat Bándy, Ljubica Kolar Vuković, Eva Gorjanac Galić, Ana Škrapić Timar, Marta Gergić, Janja Živković Mandić i Mirjana Karagić. Nastupe kazivača vrednovali su: predsjednica, zamjenica HDS-ova predsjednika Angela Šokac Marković, članovi: novinar Hrvatskog uredništva pri MTV-a Andrija Pavleković i suradnica HDS-ova Ureda Eva Molnar Mujić. Kako nam predsjednica povjerenstva Angela Šokac Marković reče, jako su zadovoljni kazivačima, ali bilo je i onih koji već ne prvi put recitiraju pjesmu. Pri odluci kriterij je bio koliko je učenik usvojio tekst, sveopći dojam o nastupu, dikcija i je li odabrana pjesma u skladu s dobi.

U ovoj su skupini nastali sljedeći rezultati, kategorija 1.-2. r.: I. mjesto Botond Bödör (2. r., Petrovo Selo); Hermina Kanász (2. r., Martinci), III. mjesto Mira Mohorović i Rita Faggyas (2. r., Budimpešta). Kategorija 3.-4. r.: I. mjesto Tamara Kákonyi (4. r., Budimpešta); II. mjesto Viktória Bérci (4. r., Martinci); III. mjesto Fruzsina Ráduly-Preiner (3. r., Koljnof). Kategorija 5.-6. r.: I. mjesto Sanja

Baltin (5. r., Santovo); II. mjesto Vedran Jenyik (5. r., Budimpešta), u ovoj kategoriji nije dodijeljeno III. mjesto. Kategorija 7.-8. r.: I. mjesto Branko Hahner (8. r., Pečuh), on je i dobitnik sudjelovanja u kampu hrvatskoga jezika na otoku Pagu; II. mjesto Marina Galić (8. r., Santovo); III. mjesto Nina Šindik (7. r., Budimpešta). Gimnazijska kategorija: I. mjesto Regina Varnai (11. r., Pečuh); II. mjesto Kristina Fekete (11. r., Pečuh); Tena Šindik (11. r., Budimpešta). Svim je sudionicima dodijeljena povelja, čokolada i zidni kalendar. Natjecateljima koji su osvojili pobjedu mjesto uručeni su povelja i bonovi za knjigu, za prvo mjesto u iznosu od pet tisuća, drugo mjesto četiri tisuće, a za treće mjesto tri tisuće forinta. I učitelji, nastavnici i profesori dobili su dar, po jedan zidni kalendar. Čestitamo svima za sudjelovanje, za postignute rezultate!

Kristina Goher

Od obiteljske do velike javne priredbe

Objelodanjena knjiga „Dužijanica s nama i u nama“

U nakladi Udruge bunjevačkih Hrvata „Dužijanica“ objelodanjena je knjiga Laze Vojnića Hajduka „Dužijanica s nama i u nama“, koja je 4. travnja predstavljena u subotičkoj Gradskoj knjižnici u Subotici. Tom su prigodom o knjizi govorili u ime nakladnika predsjednik narečene Udruge mons. dr. Andrija Anišić, novinar i publicist Zlatko Romić, te sam autor. Kako je pri predavljanju naglasio msgr. dr. Andrija Anišić, iz tehničkih razloga knjiga nije izašla koncem 2018. godine, ipak se njom zaokružuje godina i više važnih jubileja u životu „Dužijance“.

Naime, lani je tradicijska žetvena svečanost bunjevačkih Hrvata „Dužijanica“ priređena u znaku bitnih jubileja, 50. obljetnice Natjecanja risara, i takozvane gradske Dužijance (1968.), 25. godišnjice objedinjene crkvene i gradske Dužijance (1993.), te pet godina u organizaciji Udruge bunjevačkih Hrvata „Dužijanica“.

O Dužijanci je mnogo napisano, ali u riječi nakladnika Andrija Anišić ističe „kako je ova knjiga od svih najsadržajnije jer bilježi na studiozan način sve važne činjenice iz povijesti Dužijance počevši od one obiteljske pa sve do ove najnovije koju organizira UBH Dužijanica. Posebna je vrijednost knjige i u tome što je pisana iz iskustva, pa se može reći da ju je napisao sudionik i svjedok mnogih događaja koji su u njoj opisani.“

Pisac je knjige Lazo Vojnić Hajduk, društveni i kulturni djelatnik bunjevačkih Hrvata, predsjednik Organizacijskog odbora Dužijance u razdoblju od 1993. do 2002. godine, danas dopredsjednik UBH „Dužijanica“, jedini je od pojedinaca dobitnik statue risara koja mu je dodijeljena u godini narečenih jubileja „za neprocjenjiv doprinos u organiziranju i napretku Dužijance“. Knjiga na 194 stranice, tiskana u subotičkoj Rotografici, u deset poglavlja sažima povijest Dužijance, od one obiteljske do tradicijske priredbe organizirane u naše vrijeme. Redakturu i korekturu uradio je Zvonimir Perušić, a dizajn naslovnice izradila je Jelena Ademi. Objelodanjene fotografije prikupili su Marinko Pijuković, Ljudevit Vujković Lamić i autor. Umjesto uvoda piše dr. Andrija Kopilović, a na kraju je uz piščev Pogovor objelodanjena i njegova biografija.

Vrijednost izdanja najbolje opisuje Andrija Anišić u riječi nakladnika: „Ova njegova knjiga bit će dragocjeni rudnik podataka o Dužijanci iz kojeg će, vjerujemo, budući naraštaji crpiti podatke za svoja istraživanja, za svoje uratke o Dužijanci i njezinim bogatim sadržajima, ali i dobiti nadahnuća za nove doprinose za opstanak, organiziranje i napredak Dužijance. U ovoj se knjizi nalaze plodovi njegova istraživanja, njegovih promišljanja, a najviše je plodova njegova osobnog i timskog rada za napredak Dužijance“, piše o knjizi Andrija Anišić.

Zaključimo riječima urednika knjige, autora Laze Vojnića Hajduka, koji uz ostalo ističe: Dužijancom se kultura bunjevačkih Hrvata potvrđuje i produbljuje kao nacionalna i europska. Kako dodaje na kraju, „Dužijanica je zahvala Bogu za vrlo konkretan događaj, ona je pohvala čovjeku na njegovu ustrajnom i učinkovitim radu.“

S. B.

Osvajači Prvosvibanjskoga malonogometnog turnira u Santovu

Na tradicionalnome Prvosvibanjskom malonogometnom turniru u Santovu, ove se godine okupilo samo šest momčadi, izuzev jedne gostujuće, sve iz Santova, koje su svrstane u dvije skupine. Nakon što su sve momčadi po skupinama odigrale po dva međusobna susreta, kao pobjednik skupine santovačka momčad dvoznačnog imena „Niti pola sportske udruge“ (Fele sem SE) iliti „Niti pola nije priča“ (Fele sem mese) ispričala je najljepšu priču i bez poraza osvojila turnir u završnici pobjedivši momčad „Sicarios“ s 3: 2.

FANCAGA

Osnovna škola organizirala je tradicionalnu priredbu Markovo, 4. svibnja 2019. godine. Program je započeo misnim slavljem u župnoj crkvi koju je služio fancaški župnik velečasni Balázs Gyöngyösi. U prigodnome kulturnom programu, koji je održan na Trgu svetog Stjepana kralja, nastupila je folklorna skupina fancaške škole, tamburaši i harmonikaši bajske Umjetničke škole „Danubia“, Orkestar Čabar, Pjevački zbor fancaškoga kluba umirovljenika te gostujući garski KUD. Po završetku programa, slijedilo je otvaranje bačve vina. Potom je na dvorištu škole i sportskoj dvorani održano gastronomsko natjecanje. Markovo je završilo zabavom i plesnim programom uza sudjelovanje bajskog Orkestra „Čabar“.

BAJA

Hrvatska samouprava Bačko-kiškunske županije 7. svibnja je sazvala redovitu sjednicu koja je održana u županijskom Domu narodnosti. Na dnevnom redu raspravljalo se o Izvješću o proračunu za 2018. godinu, Izmjeni proračuna za 2019. godinu, Potpisivanju ugovora o kulturnoj suradnji s mjesnim hrvatskim samoupravama, pristiglim molbama, prijedlogu za odličje Bačko-kiškunske županijske samouprave, te raznome.

KALAČA

Hrvatska samouprava grada Kalače i tamošnji Muzej „Károly Viski“ suorganizirali su predavljanje knjige Pjesmarica Ivana Molnara: Bačinska rukopisna kantorska i hodočasna knjižica na racko-hrvatskome jeziku. Predavljanje je bilo 8. svibnja 2019. g. u spomenutom Muzeju. Pozdravne riječi su imalio: Drago Horvat, generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Mađarskoj, Joso Šibalin, predsjednik Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije, i Franjo Anišić, predsjednik bačinske Hrvatske samouprave. Knjigu su predstavili Imre Romsics, ravnatelj Muzeja „Károly Viski“, dr. Šandor Horvat, etnograf sambotelskog Muzeja Savaria. Sudjelovali su: Ladislav Sabo, predsjednik kalačke Hrvatske samouprave, i Marija Ivo, dopredsjednica narečene Samouprave. Priredbu je uljepšao nastupom kalački Pjevački zbor „Ružice“.

„Krežini“ Dani hrvatskoga jezika

Školsko natjecanje u kazivanju stihova

Učenci viših razreda

U kategoriji 1. i 2. r. te 3. i 4. r. osnovne škole nakon prednatjecanja po razredima, iz svakoga razreda na školsko natjecanje dospjela su po tri najbolja kazivača. Ocjenjivački sud u sastavu Vesna Velin, Ana Dujmov i Mira Šibalin nije imao lak zadatak. U kategoriji 1. i 2. razreda treće mjesto pripalo je Ani Luci Udvarac, drugo je osvojio Noel Perjaš, a prvo je mjesto ocjenjivački sud dodijelio Inez Takács. U kategoriji 3. i 4. razreda treće je mjesto osvojio Adrián Andruskó, drugo Zara Krausz, a prvo mjesto je pripalo Nori Marković. Sada donosimo dio ugođaja s natjecanja u kazivanju stihova u kategoriji 1. i 2. r. osnovne škole.

U toj kategoriji, nakon prednatjecanja po razredima, iz svakoga razreda na školsko natjecanje dospjela su po tri najbolja kazivača, njih ukupno dvanaest. Ocjenjivački sud u sastavu Vesna Velin, Ana Dujmov i Mira Šibalin nije imao lak zadatak. U kategoriji 1. i 2. razreda treće mjesto pripalo je Ani Luci Udvarac, drugo je osvojio Noel Perjaš, a prvo je mjesto ocjenjivački sud dodijelio Inez Takács. U kategoriji 3. i 4. razreda treće je mjesto osvojio Adrián Andruskó, drugo Zara Krausz, a prvo mjesto je pripalo Nori Marković.

Ocjenjujući natjecanje u spomenute dvije kategorije, predsjednica ocjenjivačkog suda Vesna Velin reče između ostaloga da su učenci 1. i 2. razreda bili hrabriji

i vještiji, zasigurno i stoga što u njima nema tolike treme u odnosu na učenike 3. i 4. razreda koji su već odrasliji, a time i s većom tremom. Ocjenjivalo se naglašavanje, dužinu pjesme, način kazivanja, uživanje, izgovaranje glasova č, ć, lj, r i je li razumiju ono što kazuju. Kako kaže, dojam je da većina razumije riječi koje su

Učenci gimnazijskih razreda

izgovarali. Među njima bilo je pravih recitatora s velikom uživošću a bilo je i takvih koji su dobro govorili tekst, ali bez uživošću. Što se tiče izbora pjesama, nije bilo nikoga tko je kazivao stihove hrvatskih pjesnika u Mađarskoj, bilo je nepoznatih autora i mnoštvo stihova poznatih hrvatskih pjesnika ili iz udžbenika koji su dostupni, ali bilo je pjesama koje nisu iz udžbenika.

Učenci viših razreda osnovne škole također su se natjecali u dvije kategorije,

kategorija učenika 5.-6. i 7.-8. razreda. Njihovo je kazivanje ocjenjivao tročlani ocjenjivački sud u sastavu profesora pulske gimnazije koji su tih dana bili gosti škole: Jelena Pavić, Lara Jurčić-Matošević i Saša Trbović.

Treće mjesto u kategoriji 5.-6. razreda pripalo je Milanu Popoviću, drugo je osvojio Milan Tomek, a prvo je ocjenjivački sud dodijelio Emíliji Sörös. U kategoriji 7.-8. razreda treće mjesto osvojila je Dora Horvat, drugo je pripalo Irini Erić, a prvo, po ocjeni ocjenjivačkog suda, pripalo je Branku Hahneru.

Ocjenjivački je sud pohvalio sve natjecatelje, pohvalio izgovor, naglasak i brzinu kazivanja, kazujući kako to čine kao da žive u Hrvatskoj, pozivajući se na njegovanje i govorenje hrvatskoga jezika. Ni među ovom skupinom natjecatelja jedva da se kazivao neki uradak hrvatskih pjesnika u Mađarskoj.

U kategoriji gimnazijskih razreda treće je mjesto, po ocjeni ocjenjivačkog suda,

pripalo Ani Deák, drugo Kristini Fekete, a prvo je osvojila Regina Varnai. Ocjenjivački je sud bio u sastavu: bivša učenica škole, studentica Ana Rea Jeđud, profesorice Gimnazije Pula Meri Šimunov i Nataša Tončić. U toj kategoriji ocjenjivački je sud dodijelio posebnu nagradu učenici 10. razreda Kati Radak, koja je kazivala vlastite stihove. Za pohvalu je izbor pjesama u ovoj kategoriji. Učenci koji se podrijetlom vežu za hrvatska naselja u Mađarskoj, kazivali su stihove pjesnika svojega rodnog kraja, tako Josipa Gujaša Džuretina i Đuse Šimare Pužarova. Možda da ih je upoznati s bogatstvom hrvatske pjesničke riječi u Mađarskoj u cjelini, oni bi odista mogli postati njezini popularizatori i zaljubljenici. Ocjenjivački je sud pohvalio kazivače, savjetovao im je da sporije govore, naglase da pjesma završava, paze na ritam kazivanja, da recitiraju s više osjećaja i točno znaju što se govori, da srastu s pjesmom.

Branka Pavić Blažetin

Učenci nižih razreda

UDRUGA SAVEZ HRVATA U MAĐARSKOJ

Svim članovima Udruge Saveza Hrvata u Mađarskoj

Poštovani,

Udruga Savez Hrvata u Mađarskoj srdačno vas poziva na svoju redovitu skupštinu, koja će se održati 25. svibnja 2019. godine u Serdahelu, u Hrvatskome kulturnom zavodu „Stjepan Blažetin“ (Tótszerdahely, Fedák kúria, Kossuth L. 83), s početkom u 10.30.

Dnevni red:

1. Izvješće o radu u 2018. godini	4. Radni plan za 2019. godinu
2. Financijsko izvješće za 2018. godinu	5. Financijski plan za 2019. godinu
3. Izvješće o neprofitnosti	6. Rasprava oko izbora 2019. godine.

Ne bude li skupština imala kvorum, ona se s istim dnevnim redom, na istome mjestu za 11.00 sati ponovno saziva. Istoga se dana na licu mjesta organizira Savezov Kulturno-gastronomski dan, na koji vas srdačno pozivamo.

Program:

- Predstavljanje DVD serije Croatice – „Zalska regija“
- Kušanje gastronomskih vještina kuhara iz regija gdje žive Hrvati
- Kulturni program, koji priređuje Zalska regija
- Druženje.

Predsjedništvo

PLAN RADA UDRUGE SAVEZ HRVATA U MAĐARSKOJ ZA 2019. GODINU

Opis stanja

Savez Hrvata u Mađarskoj godišnji plan rada sastavio je sukladno smjernicama skupštine održane 12. svibnja 2018. godine na Fancagi, osnovnim načelima Statuta, odnosno putem natječaja, dobivenom potporom za 2019. godinu, iznosom uplata članarina te financijskom potporom sponzora.

Najvažniji je cilj Udruge očuvanje i njegovanje običaja, materinskog jezika i kulturne baštine u šest ravnopravnih regija u kojim živi hrvatska manjina.

Najvažnijom zadaćom smatra da sukladno aktualnim zakonskim propisima za narodnosti, razmišlja i razvija svoju strategiju na kulturno-me planu, poradi unapređenja samobitnosti hrvatske zajednice, očuvanja hrvatskoga jezika i običaja, razvoja uvjeta narodnosne opće prosvjete i proširenja kulturne autonomije.

Tijekom svoga domalo 30-godišnjega rada Savez je iskusio i doživio prednosti, ali i nepovoljnosti djelovanja Udruge, što se ogleda i u mađarskoj civilnoj sferi.

Prednostima smatra da okvir ciljeva i polja djelovanja sadrži Temeljni zakon, ima potpunu slobodu u radu i ustrojstvu, može imati neograničen broj članova, neprofitna je udruga koja ima razne porezne olakšice.

Svaki se član može prepoznati u ciljevima i zadaćama, što je dobro za učinkovitost. Članovi imaju pravo glasa, donositi odluke, Statut i ciljevi te djelovanje slobodno se mogu izmijeniti te nadopuniti.

Demokracija je skupa stvar, i činjenica je da sazivanje vrhovnoga tijela, što je jamstvo zakonskoga djelovanja, iziskuje veći iznos iz godišnjega proračuna. Primjerice, kod velikog odaziva putni troškovi, priprema dokumentacije i materijala sjednice, poštanski troškovi itd.

Bez aktivnoga sudjelovanja u javnom životu ne može se govoriti o demokraciji i o jakom civilnom društvu. Civilne su udruge jamstvo civilnoga društva, njihova opstojnost i rad umnogome pridonose razvitku dane zajednice odnosno jačanju aktivnosti javnoga života. Dragovoljni rad nevladinih udruga, institucionalnost, neovisnost, neprofitnost, profesionalnost vodstva, sposobnost izgradnje veza mogu biti jamstvo opstanka.

Savez je iznova pred važnim političkim izazovima.

Znajući izazove, ovi su bitni ciljevi:

- S potrebnom organiziranošću i promidžbom treba se pripremati na jesenske mjesne i državne manjinske izbore 2019. godine, u sastavljanju ujedinjene izborne liste. Poradi toga treba nastaviti pregovore s regionalnim i mjesnim hrvatskim organizacijama, hrvatskim samoupravama.
- Predsjedništvo treba izraditi smjernice, kriterije po kojima će biti izbor i delegiranje kandidata. Poradi toga treba se konzultirati na široj državnoj razini. Izborni program treba pravovremeno promicati i putem medija.

- S većom pozornošću treba sazvati godišnju skupštinu, kako bi bio što veći odaziv, što veći broj registriranoga članstva, da što više osoba može priopćiti svoje mišljenje, opaske, prijedloge.
- Zajedno sa stručnjacima treba razmotriti sadašnji Statut, te ga izmijeniti i dopuniti u skladu s novih zakonskim propisima, odredbama.
- Pomoću medija u Hrvatskoj i Mađarskoj, odnosno s promidžbenim materijalima treba staviti veći naglasak na Savezov rad, u predstavljanju njegovih ciljeva, nakana, zadaća i uspjeha.
- Osobnim susretima, dijalogom i uporabom komunikacijskoga prostora utjecati na rast broja Savezova članstva, na stegu, disciplinu uplate članarine.
- Izuzev domaćih i matičnih natječaja pratiti unijske mogućnosti, koristiti se i drugim financijskim izvorima, da bi Savezovo gospodarenje bilo sigurnije i bolje.
- Predsjedništvo s izradbom određene strategije, zadaće, programskoga rada treba razviti partnerske odnose s regionalnim hrvatskim udrugama, samoupravama i civilnim udrugama drugih narodnosti.

Istaknute Savezove zadaće

Sazivanje skupštine

Godišnju skupštinu Predsjedništvo saziva za 25. svibnja 2019. godine u Serdahel. Nakon priprema, svim će članovima materijali biti dostavljeni poštanskim putem, tako i pozivno pismo. Dnevni red skupštine, izvješće o radu i financijsko izvješće za 2018. godinu, plan rada i financijski plan za 2019. godinu, te izvješće o neprofitnosti bit će objavljeni u Hrvatskome glasniku i na Savezovu web-portal. Za sve veći odaziv članstva trebaju se pobrinuti regionalni predsjednici.

Gastronomski i kulturni dan

Državna je priredba istoga dana kada i sjednica Skupštine, 25. svibnja 2019. godine, u Serdahelu. Bit će kulturnoga programa i pripremat će se i kulinarski specijaliteti regija.

Državni Dan Hrvata

Priredbu, kao što je uobičajeno, Savez zajednički priređuje s Hrvatskom državnom samoupravom, 17. studenoga 2019. godine u Baji. I ove će godine glavni pokrovitelji priredbe biti predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović i predsjednik Mađarske János Áder. Nadamo se da će se oni odazvati pozivu. Savez, na osnovi odluke Predsjedništva, uručuje svoja priznanja na osnovi prijedloga bačke, gradišćanske i budimpeštanske regije. Bogat kulturni sadržaj imat će domaćini.

Mjesni i regionalni programi koje podupire Savez

Savez će moralno i materijalno podupri regionalne programe za očuvanje običaja, jezika, kulture.

Među njima jesu:

- Hrvatski balovi i prela, pokladne priredbe
- Regionalni Hrvatski dani, Dani sela, crkveni godovi i proštenja
- Dječja natjecanja iz hrvatskoga jezika i nadmetanja
- Turneje kulturnih skupina, nastupi, financiranje putnih troškova
- Programi vezani za određene običaje (Pranje na Dunavu, Fišijada, Bošnjačka bučura, Markovo, svinjokolje itd.)
- Znanstvene konferencije, izložbe
- Hrvatska misna slavlja, hodočašća
- Božićni koncerti, susreti zborova
- Otkrivanje spomen-ploča, priredbe vezane za godišnjicu.

Savezovi kadrovski uvjeti

Predsjedništvo

Sukladno Statutu, planski, organizacijski i izvedbeni operativni rad obavlja sedmočlano Predsjedništvo. Sjednice saziva godišnje najmanje četiri puta.

Sastav Predsjedništva:

- Joso Ostrogonac, predsjednik
- Arnold Barić, potpredsjednik
- Marijana Balatinac dr. Al-Emad, regionalna predsjednica Baranjske županije
- Angela Šokac Marković, regionalna predsjednica Bačko-kiškunske županije
- Jozo Solga, predsjednik Podravine
- Edita Horvat Pauković, predsjednica gradišćanske regije
- Eva Išpanović, predsjednica Peštanske županije i grada Budimpešte
- Dr. Enikő Kovács, regionalna predsjednica Zalske županije.

Zadaće prvoga tromjesečja:

- Pisanje natječaja, financijski obračun s potporama
- Izvješća za 2018. godinu
- Plan rada i financijski plan za 2019. godinu
- Organiziranje državnih i regionalnih priredaba prvoga tromjesečja
- Priprema sazivanja skupštine
- Oblikovanje izborne strategije.

Zadaće drugoga tromjesečja:

- Odlučiti o kadrovskim pitanjima
- Sazivanje skupštine
- Kulturni i gastronomski dan
- Državne i regionalne proljetne priredbe.

Zadaće trećega tromjesečja:

- Ostvarenje ljetnih programa, priredaba.

Zadaće četvrtoga tromjesečja:

- Pripreme, organiziranje državnoga Dana Hrvata
- Prijedlozi za Odličje SHM-a
- Božićne, adventske priredbe
- Izvješće Croatica neprofitnog Kft-a
- Pregled uplate članarine i računa
- Pripreme izvješća
- Raščlamba izbornih rezultata.

Odbor za financije i nadzor

Odbor za financije i nadzor zasjeda sukladno prihvaćenomu radnom planu. Neprekidno obavlja nadzorne i savjetodavne poslove.

Predsjednik Odbora za financije i nadzor, po potrebi i članovi, dobiva pozive na sastanke Predsjedništva i Savezove priredbe.

Sastav Odbora za financije i nadzor:

- Mijo Štandovar, predsjednik
- Martin Kubatov, član
- Robert Ronta, član.

Savezove gospodarske, financijske zadaće

- Priprema, sastavljanje financijskog izvješća o 2018. godini, obračun s dobivenom novčanom potporom

- Financijski nadzor na licu mjesta
- Priprema natječaja za 2019. godinu, slanje natječaja
- Vođenje računa, isplate
- Štedljivo gospodarenje
- Sastavljanje izvješća o financijama za 2019. godinu
- Dnevne veze s Uredom za računovodstvo BM. KONTÓ.

Savezov partnerski sustav

Savezov je najvažniji strateški partner *Hrvatska državna samouprava*.

- Plan partnerske suradnje:
- Državni ciljevi, zadaće, usklađivanje programa
- Sudjelovanje na sjednicama dvaju tijela
- Zajedničko sudjelovanje pri izgradnji hrvatsko-mađarskih državnih odnosa
- Provedba zajedničkih programa.

Najvažniji strateški partneri regionalnih udruga jesu *mjesne i županijske hrvatske samouprave*.

Zadaća:

- Regionalne udruge zajedno s mjesnim i županijskim hrvatskim samoupravama izrađuju najvažnije godišnje zadaće, usklađuju mjesne i županijske programe.
- Savez putem diplomatskih predstavništava Republike Hrvatske, a i samostalno njeguje korektne poslovne veze s *matičnom domovinom*.

Zadaća:

- Sudjelovanje na manjinskim konferencijama matične domovine
- Sudjelovanje na natjecanjima matične domovine
- Sudjelovanje u radu Hrvatsko-mađarskog međuvladina mješovitog odbora za zaštitu nacionalnih manjina.

Savez traži i njeguje stručne odnose s takvim *zakladama, organizacijama, ministarstvima, fondovima* koji mogu osigurati njegovo djelovanje.

Sudjelovanje pri radu *Savjetodavnog tijela okrugloga stola za ljudska prava*.

Zadaća:

- Zastupanje civilne sfere.

Sažetak

Savez Hrvata u Mađarskoj ujedinjuje civilnu sferu kao krovna organizacija. Nadamo se da će naše predložene izmjene zakona biti prihvaćene kako bi se osiguralo proširenje jezične, kulturne i političke autonomije. Nadamo se da će nedavni gospodarski napredak i dalje imati utjecaja preko povećanja proračunske potpore te će tako stvoriti zalihu za djelovanje hrvatskih samouprava i ustanova, za rad narodnosne medije, i jačanje civilnoga društva. I nadalje smo ustrajni na održavanju i unapređenju postojećega javnog obrazovanja na hrvatskome jeziku i jačanju javne uloge hrvatskoga jezika.

IZVJEŠĆE O RADU UDRUGE SAVEZ HRVATA U MAĐARSKOJ U 2018. GODINI

Opis stanja

Udruga Savez Hrvata u Mađarskoj svoj je lanjski rad obavljala sukladno Planu rada i financijskoga plana, prihvaćenima na skupštini 12. svibnja 2018. na Fancagi, odnosno na osnovi skupštinskih odluka. Savez je svoje djelovanje na polju očuvanja običaja, jezika, kulture obavljao u šest ravnopravnih regija, gdje obitava hrvatska narodnost. Najvažnijom je zadaćom smatrao da u skladu s aktualnim zakonskim propisima za narodnosti, razmišlja i unapređuje svoju strategiju na kulturnome planu, poradi unapređenja samobitnosti hrvatske zajednice, očuvanja hrvatskoga jezika i običaja, razvoja uvjeta narodnosne opće prosvjete, i pro-

širenja kulturne autonomije. Tijekom svoga 29-godišnjeg rada Savez je iskustvo i doživio prednosti te nepovoljnosti djelovanja Udruge, što se ogleda i u mađarskoj civilnoj sferi.

U skladu s narečenim sastavio je svoje najbitnije ciljeve:

- S potrebnom organiziranošću i promidžbom treba sudjelovati u pripremama parlamentarnih izbora 2018. godine u sastavljanju izborne liste. U tim pitanjima treba pružiti svesrdnu pomoć Hrvatskoj državnoj samoupravi.
- Sa sličnom intenzivnošću treba se pripremati na jesenske mjesne, teritorijalne i državne manjinske izbore 2019. godine. S većom pozornošću treba sazvati godišnju skupštinu, kako bi bio što veći odaziv, što veći broj registriranoga članstva, da što više osoba može priopćiti svoje mišljenje, opaske, prijedloge.
- Zajedno sa stručnjacima treba razmotriti sadašnji Statut, te ga izmijeniti i dopuniti u skladu s novih zakonskim propisima, odredbama.
- Pomoću medija u Hrvatskoj i Mađarskoj, odnosno s promidžbenim materijalima treba staviti veći naglasak na Savezov rad, u predstavljanju njegovih ciljeva, nakana, zadaća i uspjeha.
- Osobnim susretima, dijalogom i uporabom komunikacijskog prostora utjecati na porast broja Savezova članstva, na disciplinu uplate članarine.
- Osim domaćih i matičnih natječajâ pratiti unijske mogućnosti, koristiti se i drugim financijskim izvorima, da bi Savezovo gospodarenje bilo sigurnije i bolje.
- Predsjedništvo s izradbom određene strategije, zadaće, programskoga rada treba razviti partnerske odnose s regionalnim hrvatskim udrugama, samoupravama i civilnim udrugama drugih narodnosti.
- Bez aktivnoga sudjelovanja u javnom životu ne može se govoriti o demokraciji i jakom civilnom društvu. Civilne su udruge ustanove civilnoga društva, njihovo postojanje i rad uvelike pridonose razviku dane zajednice odnosno jačanju aktivnosti javnoga života.
- Dragovoljni rad nevladinih udruga, institucionalnost, nezavisnost, neprofitnost, profesionalnost vodstva, sposobnost izgradnje veza mogu biti jamstvo opstanka.

Savezovi kadrovski uvjeti

Predsjedništvo

Sukladno Statutu, planski, organizacijski i izvedbeni operativni rad obavlja sedmočlano Predsjedništvo.

Sastav Predsjedništva:

Joso Ostrogonac	predsjednik
Arnold Barić	potpredsjednik
Marijana Balatinac	
dr. Al-Emad	regionalna predsjednica Baranjske županije
Angela Šokac Marković	regionalna predsjednica Bačko-kiškunske županije
Jozo Solga	predsjednik Podravine
Edita Horvat Pauković	predsjednica gradišćanske regije
Eva Ispanović	predsjednica Peštanske županije i grada Budimpešte
Enikő Kovács	regionalna predsjednica Zalske županije.

Predsjedništvo je tijekom godine zasjedalo pet puta. Prateći dobro uhodane običaje, sjednice su bile po regijama, i po ovim točkama dnevnoga reda:

3. veljače 2018. HDS-ovo sjedište, Budimpešta

Predsjedništvo je raspravljalo o najbitnijim godišnjim zadaćama, i o financijskom stanju te je prihvatilo ovo:

Odluka br.: 1/2018.

Savezova Skupština bit će na Državnome gastronomskom danu 12. svibnja 2018., na Fancagi.

Odluka br.: 2/2018.

Predsjedništvo je jednoglasno prihvatilo plan poslovanja za 2018. Neprofitnog d. o. o.-a Croatica.

Odluka br.: 3/2018.

Croatica obvezuje Croaticina ravnatelja da kupoprodajne poslove nekretnine usuglasi sa stručnjakom. Savez samo pod tim uvjetom podupire kupnju nove nekretnine, ako Savez, slično prethodnoj kupnji, dobiva svoj prostor u njoj.

Odluka br.: 4/2018.

Predsjedništvo je prihvatilo natječaj Branke Pavić Blažetin za glavnu i odgovornu urednicu.

10. ožujka 2018. HDS-ovo sjedište, Budimpešta

Predsjedništvo je poslušalo planove Croaticina ravnatelja Čabe Horvatha u vezi s prodajom nekretnine Nagymező ulica 68, te je prihvatilo ovo:

Odluka br.: 5/2018.

Predsjedništvo je suglasno s prodajom Croaticine budimpeštanske nekretnine Nagymező u. 98., i s kupnjom nekretnine u Ulici Lónyay pod tim uvjetom da u novoj zgradi Savez dobije uredski prostor od 51 četvornog metra.

Odluka br.: 6/2018.

Predsjedništvo obvezuje ravnatelja za obavljanje kupoprodajnih poslova.

Odluka br.: 7/2018.

Sljedeća sjednica Predsjedništva bit će u travnju, u Baji.

19. travnja 2018. Hrvatski klub Augusta Šenoe, Pečuh

Predsjedništvo je poslušalo Croaticina ravnatelja Čabe Horvatha o aktualnostima prodaje budimpeštanske nekretnine Nagymező u. 68, odnosno izvješće predsjednika Miju Štandovara o sjednici Odbora za financije o Savezovu gospodarenju 2017. godine. Razmotrilo je sazivanje godišnje Savezove Skupštine i plan te sadržaj Državnoga gastronomskog dana.

Na sjednici je prihvaćeno ovo:

Odluka br.: 8/2018.

Među točkama dnevnoga reda bit će i rasprava o izmjenama i dopunama Savezova Statuta.

Odluka br.: 9/2018.

Glede Savezova sjedišta Predsjedništvo donosi odluku nakon kupoprodaje Croaticine nekretnine.

21. rujna 2018., Osnovna škola „Nikola Zrinski“, Kerestur

Predsjedništvo je ocijenilo organiziranje i iskustva Državnoga gastronomskog dana i Skupštine, pregledalo nadolazeće programe, razmotrilo financijsko stanje te donosilo odluku o odlikovanima na državnome Danu Hrvata.

Na sjednici je prihvaćeno ovo:

Odluka br.: 10/2018.

Iznos od prodaje nekretnine u Nagymező ulici 68, 15 milijuna forinta pričuva je na Savezovu bankovnom računu.

Odluka br.: 11/2018.

U Budimpešti treba organizirati forum vijećnika budimpeštanskih i hrvatskih samouprava Peštanske županije, Hrvatske samouprave grada Budimpešte i civilnih organizacija.

Odluka br.: 12/2018.

Savez za Odličje „Pro Cultura Minoritatum Hungariae“ nominira voditelja KUD-a „Tanac“ Józsefa Szávaija.

Odluka br.: 13/2018.

Savez i financijski podupire ove programe: državni Dan Hrvata, Božićni koncert, zalski Dani Zrinskih, Hrvatski dan Baranjske županije, izlet učenika petrovoselske osnovne škole u Hrvatsku, božićne priredbe po Bačkoj.

Odluka br.: 14/2018.

Dobitnici Savezova odličja na državnome Danu Hrvata: pečuški Ženski zbor Augusta Šenoe, Kulturno-umjetničko društvo „Petriba“, Lukovišćanka Ruža Šimara Bunjevac, te generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Haluga.

Odluka br.: 15/2018.

Predsjedništvo u prosincu, na za javnost zatvorenoj sjednici raspravlja o zadaćama u vezi s nadolazećim izborima.

8. prosinca 2018. Mišljen – za javnost zatvorena sjednica

Predsjedništvo je podrobno raspravljalo i prihvatilo zadaće te temeljna načela jesenskih mjesnih i državnih narodnosnih izbora 2019. godine.

Na sjednici je prihvaćeno ovo:

Odluka br.: 16/2018.

Na izborima za vijećnike Skupštine Hrvatske državne samouprave potrebno je da svaki kandidat bude s izborne liste Saveza Hrvata u Mađarskoj.

Odluka br.: 17/2018.

Na mjesnim izborima kandidati mogu krenuti na izbornoj listi svoje udruge. Ali ako među njima ima i takvih koji su kandidati za mjesnu, a također i za državnu samoupravu, oni trebaju biti kandidati izborne liste SHM-a.

Odluka br.: 18/2018.

Onaj tko je HDS-ov plaćeni suradnik ne može biti zastupnikom njegove Skupštine.

Odluka br.: 19/2018.

Neka Croaticin ravnatelj izradi etički kodeks za novinare.

Odluka br.: 20/2018.

Pri koalicijskim pregovorima članovi izaslanstva jesu: SHM-ov predsjednik Joso Ostrogonac, HDS-ov predsjednik Ivan Gugan i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga.

Na Savezove sjednice redovito su kao gosti pozvani: HDS-ov predsjednik Ivan Gugan i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu, ujedno i predsjednik Podravine Jozo Solga, odnosno predsjednik Odbora za financije i nadzor Mijo Štandovar. Na sjednice su pozvani i hrvatski novinari

Odbor za financije i nadzor

Tijekom godine Savezov Odbor za financije i nadzor zasjedao je po svome kalendaru aktivnosti. Članovi su neprekidno pregledali Savezove račune, knjigovodstvo, financijska izvješća, obračune i dokumentacije. O iskustvima pravodobno su izvjestili Predsjedništvo i Skupštinu. Savezov predsjednik i voditelj knjigovodstva redovito su pozivani na sjednice Odbora.

Sastav Odbora:

Mijo Štandovar predsjednik
 Martin Kubatov član
 Robert Ronta član

O svim sjednicama Savezova Odbora za financije i nadzor vođeni su i sastavljeni zapisnici.

Skupština

Udruge je svoju redovitu sjednicu Skupštine imala 12. svibnja 2018., u prostorima fančaške osnovne škole. Na sjednici je bilo 92 člana, koji su prihvatili Savezovo izvješće o radu i financijsko izvješće za 2017. godinu, plan rada i financijski plan te neprofitno izvješće za 2018. godinu, i odlučeno je o personalnim pitanjima.

Savezovo je članstvo poziv na sjednicu Skupštine pravodobno dobilo poštanskim putem, u kojem je bilo navedeno mjesto, nadnevak i dnevni red sjednice, te priloženi su materijali za raspravu. Skupština nije imala kvorum. Materijali i pozivno pismo također su bili objavljeni i u Hrvatskome glasniku i na Savezovoj mrežnoj stranici.

Na Skupštini su donesene ove odluke:

Skupštinska odluka br. 1/2018.

Neka Savez poradi povećanja broja članstva organizira sve više takvih programa koji su namijenjeni hrvatskoj mladeži, te će ih tako pridobiti u svoje članstvo.

Skupštinska odluka br. 2/2018.

Pošto je Skupština jednoglasno prihvatila neprofitno izvješće za 2017. godinu, ovlastio je predsjednika neka izvješće stavi u nalog.

Skupštinska odluka br. 3/2018.

Pošto je Skupština s dopunama prihvatila materijale o kojima je raspravljala (izvješće o radu u 2017. godini, financijsko izvješće za 2017. godinu, radni plan za 2018., financijski plan za 2018.) obvezuje Predsjedništvo neka u skladu s valjanim pravnim odredbama obavlja svoj rad te da ostvaruje ciljeve i zadaće.

Skupštinska odluka br. 4/2018.

Skupština ovlašćuje predsjednika neka, uza sudjelovanje pravnoga stručnjaka, obavi administrativne poslove u vezi s izmjenama Statuta.

Rad Savezova predsjednika

Savezov predsjednik Joso Ostrogonac svoju je dužnost obnašao sukladno propisima Savezova Statuta, na raznim je forumima, sastancima, kulturnim priredbama i konferencijama zastupao interese Udruge. Višestruke je veze gradio i njegovao s najvišim političkim krugovima Mađarske i Republike Hrvatske, glasnogovornikom Hrvata u Mađarskoj, Hrvatskom državnom samoupravom, mjesnim i županijskim hrvatskim samoupravama, narodnosnim udrugama, partnerskim ustanovama i medijima.

O predsjedničkom radu sastavljena je posebna tablica, koja je privatno izvješće.

U njegovoj nenazočnosti, ali i samostalno Savez je zastupao potpredsjednik Arnold Barić.

Članstvo

Savez ima 342 registrirana člana. Uzimajući u obzir i redovite uplate članarine, najviše članova ima u Podravini, potom u Bačko-kiškunskoj županiji. Do nekih pozitivnih promjena došlo je u broju članstva u Gradišću i u Zalskoj županiji. To može zahvaliti djelatnom radu mjesnih predsjednika, redovitih konzultacijama, te dogovorima u vezi nadolazećim izborima. Također je promjenljiva bila uplata članarine, premda je svim članovima dostavljeno pismo s napomenom i uplatnica za članarinu. Došlo je do administrativnih poteškoća i prilikom izbora druge banke, naime mnogi su dobili uplatnicu sa starim bankovnim računom. Narečeno pokušali smo riješiti ponovnom dostavom pisma.

Predsjedništvo tijekom 2018. godine nije se koristilo pravom isključivanja člana.

Savezovi financijski i gospodarstveni uvjeti

Osnove Savezova financijskog poslovanja jesu novčane potpore putem natječaja i uplata članarine. Sukladno financijskome planu, 2018. godine dobiveni iznosi pokrili su troškove sjednice Skupštine, zasjedanja Predsjedništva i Odbora za financije i nadzor, odnosno druga savjetovanja. Prilikom državnih i regionalnih priredaba omogućili smo isplatu putnih troškova istaknutih sudionika i mnogobrojne publike, a također smo priredili i skromne domjenke nakon manifestacija. Na teret financijske potpore putem natječaja uspjeli smo nabaviti uredske pribore, bankovne i poštanske troškove, troškove službenoga telefona i komunikacijske troškove, uporabu službenoga vozila. Natječaji su pravodobno sastavljeni i dostavljeni nadležnim tijelima, a jednako tako i pismena izvješća. Na teret uplaćene članarine, diferencirano smo poduprli regionalne priredbe i programe. Knjigovodstvo, odnosno poslove oko natječaja, sukladno zakonskim propisima i točno vodi BT-KONTO Könyvelőiroda u Baji. Posebno Financijsko izvješće sastavljeno je po stavkama.

Savezova je banka ERSTE BANK HUNGARY ZRT., a bankovni je račun: 11600006 – 00000000 – 78612358.

Početak 2018. godine na licu mjesta obavljen je financijski nadzor Uprave za pravo i nadzor Ministarstva ljudskih resursa. Dana 13. veljače 2018. uprava je pregledala natječaj NEMZ.CISZ-16-0365, potom ponovno 11. travnja 2018. te je nadzor zaključila uspješno.

O financijskoj djelatnosti sastavljeno je posebno izvješće, koje je u privitku.

Savezova neprofitna djelatnost

Neprofitnom se organizacijom može smatrati ona udruga koja je po osnivačkom dokumentu registrirana u Mađarskoj, njezina je djelatnost po osnivačkom dokumentu usmjerena na neprofitnu djelatnost, te koja udovoljava potrebama društva i pojedinca, raspolaže odgovarajućim zalihama, nadalje čija je odgovarajuća društvena potpora vidljiva, dokaziva.

Savez je udovoljio obvezama formuliranim u Statutu i zakonskim propisima koji reguliraju obavljanje civilne neprofitne djelatnosti.

O neprofitnoj djelatnosti sastavljeno je posebno izvješće, koje je u privitku.

Važnije priredbe i događaji 2018. godine

Državni gastronomski i kulturni dan

Na dan zasjedanja Skupštine, 12. svibnja 2018., bio je priređen i Državni gastronomski i kulturni dan, na Fancagi. Kao što je uobičajeno, regije su se predstavile svojim kulinarskim specijalitetima. Pripremljena jela vrednovala je stručno povjerenstvo, te je najboljima uručena povelja i kup. Na Trgu sv. Stjepana na otvorenoj pozornici nastupili su polaznici vrtića u Ulici templom, učenici polaznici hrvatskoga jezika, plesači osnovne škole, Pjevački zbor kluba umirovljenika na Fancagi, odnosno tukuljski plesači i Muški zbor.

Pojedine dijelove programa izravno je prenosila Televizija Dunav, prigodom Dana narodnosti.

Državni Dan Hrvata

Državni je Dan Hrvata priređen 17. studenoga 2018., u Pečuhu, u zajedničkoj organizaciji Hrvatske državne samouprave i Saveza Hrvata u Mađarskoj. Glavni su pokrovitelji priredbe bili: predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović i predsjednik Mađarske János Áder. U pečuškoj prvostolnici misno je slavje predvodio mons. dr. Franjo Komarica, a s njime suslužili hrvatski svećenici odnosno svećenici hrvatskih naselja Pečuške biskupije: Ladislav Ronta, Augustin Darnai, Ilija Čuzdi, Jozo Egri. Potom je program nastavljen u prepunom Centru „Kodály“, gdje su svirci te plesači i pjevači baranjski KUD-ova izveli program „Od poklada do Božića“. Visoke uzvanike i nazočne iz svih regija gdje obitava hrvatska narodnost, pozdravili su: SHM-OV predsjednik Joso Ostrogonac i HDS-ov predsjednik Ivan Gugan, potom su uručili odličja dvaju tijela.

Dobitnici Savezova odličja:

- pečuški Ženski zbor Augusta Šenoae,
- Kulturno-umjetničko društvo „Petriba“,
- Lukoviščanka Ruža Šimara Bunjevac,
- generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Haluga.

Za ovu je prigodu tiskan poseban broj Hrvatskoga glasnika, u kojem je predstavljena regija domaćin, Baranja.

Priredbe i programi koje je Savez moralno i financijski podupirao

Kao što je uobičajeno, tijekom godine Savez je skromnim novčanim sredstvima potpomogao priredbe svojih regionalnih udruga. One su imale i svoje financijske izvore zahvaljujući uspješnim natjecanjima, odnosno potporom mjesne ili županijske Hrvatske samouprave.

Sadržaji potpore:

- mjesni hrvatski balovi i prela (nastup sastava, predmeti za tombo-lu)
- priredbe za djecu, susret mladeži
- nastup folklornih skupina
- izleti, stručna putovanja
- znanstveni susreti
- potpora mjesnih priredaba, organizacijski poslovi
- troškovi najamnine
- tiskarski troškovi, plakati, pozivnice
- obilježavanja godišnjica
- koncerti, Hrvatski dani, Dani sela
- hodočašća, misna slavlja, vjerske priredbe.

Pojedine priredbe: Hrvatski bal u Barči; prelo na Fancagi i u Baji; sambotelski Hrvatski bal; Pasijska baština Zaklade „Zornica“; Markovo; pečuški Božićni koncert; kečkemetski Kulturni dan; sumartonski Dani Zrinskih, regionalne natjecanje gradišćanskih učenika, priredbe Dravskoga proljeća, Spomen-večer koreografa Antuna Kričkovića, Državno hodočašće, gostovanje dubrovačkoga KUD-a Lindo u Mohaču, izlet šeljinskih učenika, susret čabinskih i bajskih učenika.

Savezov javni život

Savezova uloga kao civilne udruge sve više jača, sve veći naglasak dobiva u javnom i društvenom životu. Obavljanjem kulturnih i stručnih zadaća brani i zastupa prava hrvatske zajednice, kolektivne interese i interese pojedinca.

Javna društvena djelatnost:

- Savezov predsjednik, zajedno s hrvatskim glasnogovornikom i predsjednikom Hrvatske državne samouprave, član je *Međuvladina mađarsko-hrvatskoga mješovitog odbora*, čiji je zadatak praćenje provedbe Sporazuma između Republike Hrvatske i Mađarske o zaštiti prava mađarske manjine u Republici Hrvatskoj i hrvatske manjine u Mađarskoj, potpisanog 4. travnja 1995. u Osijeku. Odbor je zasjedao u Budimpešti, 16. ožujka 2018. u Parlamentu, gdje je raspravljao i u zapisniku zabilježio one preporuke koja su u vezi s općim pitanjima, te pitanjima obrazovanja, kulture i područja informiranja. Predsjednici i članovi Odbora redovito su tražili mišljenje i prijedloge odborskih zastupnika hrvatske zajednice u Mađarskoj.
- Vlada je prije šest godina, u veljači 2012. (1039/2012 (II.22.) Vladina odluka) o ponovnom sazivanju *Radne skupine za ljudska prava*, koja prati provedbu zaštite ljudskih prava u Mađarskoj, neprekidno je konzultirala s civilnim organizacijama, stručnim skupinama, odnosno ustavnim tijelima, osim toga unapređuje stručne komunikacije u svezi s provedbom ljudskih prava.
- Savez aktivno sudjeluje u radu Tematske radne skupine za narodnosna pitanja. Radna je skupina tijekom lanjske godine razmotrila značajke promjena stručnoga polja narodnosne politike, pripreme za izmjene narodnosnoga zakona, te izvore narodnosne financijske potpore 2019.

Savezov partnerski sustav

Savez najvažnijim strateškim partnerom smatra *Hrvatsku državnu samoupravu*. Sustavna komunikacija, pregovori, usklađivanje programa jamče dobre odnose između dvaju tijela. Članovi Predsjedništva ujedno su i vijećnici HDS-ove Skupštine, što omogućuje olakšano zajedničko razmišljanje, i održavanje odnosa – Savezov predsjednik Joso Ostrogonac na čelu je Odbora za odgoj i obrazovanje, Angela Šokac Marković zamjenica je HDS-ova predsjednika, suradnica HDS-ova Ureda Eva Išpanović, Savezov potpredsjednik Arnold Barić predsjednik je HDS-ova Odbora za mladež i šport. Savez također ima dobre odnose s *glasnogovornikom Hrvata u Mađarskom parlamentu* Jozom Solgom, koji je i predsjednik podravske regije. Savez je u više navrata, sukladno zakonskim propisima obavljao rad kada je zbog smrti ili odstupanja dužnosti došlo do promjene osobe zastupnika na mjesnoj razini. Savez i Samouprava po postotku vlasništva zajednički nadziru *Croaticu, ne-profitni d. o. o. za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost te Medijski centar Croatica*. Savezovo Predsjedništvo je redovito izvještavano o Croaticinu gospodarenju. Savezovi članovi Nadzornog odbora Croatice: Martin Kubatov i Robert Ronta.

Savezove regionalne organizacije dobre radne odnose njeguju s mjesnim i županijskim hrvatskim samoupravama. Mnogostvo zajedničkih programa za očuvanje običaja, kulturne priredbe i rad na očuvanju hrvatskoga jezika залог su uspješnosti. Savezov predsjednik redovito izvještuje hrvatske medije o programima, i aktualnim zadaćama organizacije. Novinari *Medijskoga centra Croatica i novinari uredništva hrvatskih radijskih i televizijskih emisija pri MTVA* redovito prate, i pribivaju priredbama.

Savez svoje diplomatske odnose njeguje putem *diplomatskih predstavništava Republike Hrvatske u Mađarskoj*, ali i samostalno. Veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić i njegovi suradnici redovito pribivaju Savezovim priredbama, a jednako tako i događajima hrvatske zajednice po naseljima.

Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu također aktivno sudjeluje u hrvatskome narodnosnom životu, ponajprije u Bačko-kiškunskoj, Baranjskoj i Somođskoj županiji. Nakon isteka mandata generalne konzulice Republike Hrvatske Vesne Haluga ovu je dužnost preuzeo Drago Horvat. Generalnim konzulom Horvatom već na samome početku njegova mandata izgradili su dobre odnose. Savezov predsjednik redovito sudjeluje na službenim događajima Veleposlanstva i Generalnog konzulata. Primjerice: Savezov je predsjednik sudjelovao na susretu s predsjednikom Hrvatskoga sabora Gordanom Jandrokovićem, koji je bio 24. listopada 2018. u Pečuhu.

**UDRUGA SAVEZ HRVATA U MAĐARSKOJ
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE, 2018. GODINA**
PRIHODI:

STAVKE PRIHODA	IZNOS u forintama	NAPOMENA
Ostatak iz proračuna 2017. godine	1 643 279	
Natječaji		
Natječaj Nemz-Cisz-18-0374 za djelovanje	4 900 000	Obračunano: 30. ožujka 2019.
Natječaj Nemz-Kul-18-1387 za kulturnu priredbu	300 000	Gastronomsko-kulturni dan
Obračunano: 30. ožujka 2019.		
Natječaj matične države		
Veleposlanstvo Republike Hrvatske	433 940	Sazivanje skupštine, Dan Hrvata
Obračunano: 20. prosinca 2018.		
Potpora Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije	100 000	Priredba „Markovo“
Obračunano: 15. travnja 2018.		
Članarina	503 700	
Prodaja nekretnine u Bp. Nagymező 68	15 000 000	Pričuva
Prihodi sveukupno:	22 864 359	

IZDATCI

STAVKE IZDATAKA	IZNOS	NAPOMENA
Uredski troškovi:		
• telefonski troškovi	159 156	
• kancelarijski troškovi	202 729	papir, toner, žig, itd.
• poštanski troškovi	91 196	
• bankovni računi	88 235	
• tiskarski troškovi	200 000	
Benzinski troškovi		
• gorivo službenog vozila	581 855	
• putni troškovi	496 197	
• prijevozi, teretni prijevozi	1 488 965	autobusi, teretna vozila
Troškovi službenog vozila		
• tehnički pregled, popravci, gume	165 000	
• Casco	55 602	
• osiguranje	48 000	
• godišnja cestarina	42 980	
Honorari		
• predsjednikov godišnji honorar	413 772	bruto iznos
• pravnikov honorar	100 000	
• knjiženje	360 000	
• ažuriranje mrežne stanice	80 000	
Troškovi priredaba		
regionalne i središnje priredbe	1 250 534	
Izdatci ukupno:	5 824 230	

BILANCA BLAGAJNE: 182 089 Ft
BILANCA BANKOVNOG RAČUNA: 16 874 600 Ft
ZAVRŠNI RAČUN: 17 056 689 Ft

**UDRUGA SAVEZ HRVATA U MAĐARSKOJ
PLAN PRORAČUNA ZA 2019. GODINU**
PRIHODI:

PRIHODI PODROBNO	IZNOS
NATJEČAJI	
Natječaj za djelovanje (Nemz-cisz.-19-0137.)	4 940 000
Natječaj za priredbu Državni dan Hrvata (Nemz-kul.-191107)	220 000
Natječaj matične domovine (Veleposlanstvo)	800 000
DRUGI IZVORI:	
Članarina	1 000 000
Ostatak proračuna iz 2018. godine	2 056 689
Pričuva (prodaja nekretnine, Bp. Nagymező 68)	15 000 000
SVEUKUPNO	24 016 689

IZDATCI

IZDATCI PODROBNO	IZNOS
Kupnja službenog vozila	1 621 000
Troškovi službenog vozila	
• gorivo	600 000
• osiguranje	196 000
• tehnički troškovi	80 000
• godišnja naplata cestarine	43 000
Putni troškovi (autobusi, auti, teretni prijevozi)	1 500 000
Administrativni troškovi:	–
• telefonski troškovi	160 000
• kancelarijski troškovi	200 000
• poštanski troškovi	100 000
• ažuriranje mrežne stranice, internet, skladištenje	107 000
• tiskarski troškovi	200 000
• bankovni računi	60 000
Osobni izdatci, honorari	
• predsjednikov honorar	413 772
• knjiženje	360 000
• honorar pravnika	100 000
• nagrade na Državnom danu Hrvata	150 000
Sastanci, vijećanja (kava, pogačice, domjenak itd.)	150 000
Državne priredbe (Državni dan Hrvata, Gastronomski dan)	1 100 000
Regionalne priredbe	1 875 917

IZDATCI SVEUKUPNO: 9 016 689 Ft
PRIČUVA: 15 000 000 Ft

MAGYARORSZÁGI HORVÁTOK SZÖVETSÉGÉNEK 2018. ÉVI KÖZHASZNÚSÁGI MELLÉKLETE

1. Közhasznú szervezet azonosító adatai		
név:	Magyarországi Horvátok Szövetsége	
székhely:	1065 Budapest, Nagymező utca 49.	
bejegyző határozat száma:	Pk. 64579/1990	
nyilvántartási szám:	3137 /01-02-0003137	
képviselő neve:	Osztrogonác József	
2. Tárgyévben végzett alpcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása		
Hagyományápoló tevékenység, kulturális programok rendezése, anyanyelv megőrzése és ápolása, nemzetiségi tudat erősítése, érdekképviselet.		
3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként) közhasznú tevékenység megnevezése:		
közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:	Nemzetiségi társadalmi feladatok teljesítése.	
a közhasznú tevékenység célcsoportja:	Magyarországon élő horvát nemzetiség.	
a közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:	1000	
a közhasznú tevékenység főbb eredményei:	Kulturális programok magas látogatottsága, célcsoport összefogása a feladatok elvégzése során	
4. Közhasznú tevékenység érdekében felhasznált vagyon kimutatása		
Felhasznált vagyonelem megnevezése	Vagyonelem értéke	Felhasználás célja
Croatia Nonprofit Kft. tulajdon rész	100 e Ft	Adminisztratív központként való működtetés
5. Cél szerinti juttatások kimutatása		
Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás		
Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév (2)
Elnök	325	348
A. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás összesen:	325	348
7. Közhasznú jogállás megállapításához szükséges mutatók		
Alapadatok	Előző év (1)	Tárgyév (2)
B. Éves összes bevétel	5871	6138
ebből:		
C. a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg		
D. közszolgáltatási bevétel		
E. normatív támogatás		
F. az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás		
G. Korrigált bevétel [B-(C+D+E+F)]	5871	6138
H. Összes ráfordítás (kiadás)	5833	5724
I. ebből személyi jellegű ráfordítás	642	910
J. Közhasznú tevékenység ráfordításai	5833	5724
K. Adózott eredmény	39	414
L. A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően)	12	12
Erőforrás-ellátottság mutatói	Mutató teljesítése	
Ectv. 32. § (4) a) $[(B1+B2)/2 > 1.000.000,- \text{ Ft}]$	Igen	Nem
Ectv. 32. § (4) b) $[K1 + K2 \leq 0]$	Igen	Nem
Ectv. 32. § (4) c) $[(I1+I2-A1-A2)/(H1+H2) \geq 0,25]$	Igen	Nem
Társadalmi támogatottság mutatói	Mutató teljesítése	
Ectv. 32. § (5) a) $[(C1+C2)/(G1+G2) \geq 0,02]$	Igen	Nem
Ectv. 32. § (5) b) $[(J1+J2)/(H1+H2) \geq 0,5]$	Igen	Nem
Ectv. 32. § (5) c) $[(L1+L2)/2 \geq 10 \text{ fő}]$	Igen	Nem

Budapest, 2019. április 23.

 Osztrogonác József
 elnök

Prijam u čast HOŠIG-ovih maturanata u Veleposlanstvu Republike Hrvatske

Nastavljajući dobri običaj, veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić sa svojim je suradnicima, savjetnicom Majom Rosenzweig Bajić i prvim tajnikom Márinom Szikora, 29. travnja 2019. u rezidenciji Veleposlanstva ugostio HOŠIG-ove maturante, te razrednika Žolta Ternaka i ravnateljicu škole Anu Gojtan. Nakon urudžbe darova, uslijedio je prijam, gdje se nazdravilo te čestitalo maturantima i sa čašom pjenušca. Na događaju je bio i hrvatski fotograf Darko Bavoljak sa suprugom.

Fotografija za uspomenu

Prijam u čast maturanata budimpeštanske Hrvatske gimnazije onomad je započeo hrvatski veleposlanik Zdenko Škrabalo (1996. – 2000.), potom je nakon nekolikogodišnje šutnje (na prijedlog novinark Kristine Goher), običaj nastavio bivši hrvatski veleposlanik Gordan Grlić Radman (2012. – 2017.), te i sadašnji hrvatski veleposlanik Mladen Andrić. Veleposlanik Andrić s toplim je riječima pozdravio srednjoškolce i goste „na hrvatskome tlu“, govoreći kako je to dobar i lijep susret, koji se gaji na obostrano zadovoljstvo. Naglasio je da je Veleposlanstvo Republike Hrvatske uvijek i pratilo događanja u HOŠIG-u, te bit će to i ubuduće, i maturantima je zaželio svako dobro na državnim maturalnim ispitima. Nada se kako će dar Veleposlanstva djelomično i pripomoći u tome. Potom je u ime maturanata njihov dar vele-

poslaniku Andriću uručila Deniza Dancs. Poklon-knjigu, po izboru maturanata, „Hrvatski pravopis“ ili „Hrvatsku školsku gramatiku“ hrvatski je veleposlanik Mladen Andrić, u društvu savjetnice Maje Rosenzweig Bajić, uručio maturantima: Barnabásu Babiku, Lovri Čelanu, Kingi Denizi Dancs, Dominiki Debreczeni, Nikoletti Hagya, Sari Heljić, Attili Kristófu, Evelin Rapić, Benci Szabóu, Csilli Lelli Tomszer i Attili Varróu, te razredniku Žoltu Ternaku i ravnateljici Ani Gojtan. Nakon fotografiranja za uspomenu, nazdravilo se i čestitalo maturantima i sa čašom pjenušca. Druženje je proteklo u toplom i dobrom ozračju, naravno glavna je tema bila nadolazeća državna matura i daljnji planovi maturanata.

Kristina Goher

Zlatna penkala i mađarskim novinarima Zoltánu Pásztoru i Ákosu Tóthu

Hrvatska turistička zajednica svake godine organizira svečanu dodjelu nagrada i priznanja vrhunskim i priznatim inozemnim novinarima, blogerima za najbolje medijske objave o Hrvatskoj kao turističkom odredištu. U sklopu ovogodišnje svečanosti, koja je bila početkom travnja u Petrčanima, na prijedlog predstavništva HTZ-a u Mađarskoj, na čelu s ravnateljicom Ivanom Herceg, „Zlatna penkala“ dodijeljena je i mađarskim novinarima Zoltánu Pásztoru i Ákosu Tóthu. Zoltánu Pásztoru za rubliku „30 perc alatt a Föld körül“ na Radiju Kossuth za predstavljajnje Plitvičkih jezera i Nacionalnog parka Krka, a Ákosu Tóthu za populariziranje Hrvatske na turističkom portalu utazomajom.hu.

Kristina Goher

Ákos Tóth, Ivana Herceg i Zoltán Pásztor

Foto: HTZ

Koljnofski drivorezbar svečevao 80 ljet

Tetac Ferenc, neka vas Bog živi u daljnjem stvaralačtvu!

Tetac Ferenc Taschner, naš umjetnik u Koljnofu, drivorezbar, preveć su skromni, znamda i ovo pozdravljenje ne bi bili odobrili, ali ne moremo nek tako zanemariti (iako sa znatnim zakašnjenjem) ili preskočiti okrugli jubilej jednoga žitka, koji je pun žara, željom za povidanje i teškim tarhetom, ljudskim potom za stvaranje. Tetac Ferenc su prvo s moljanjem, zatim dubljenjem začeli obraditi sirovo drivo i napraviti iz toga materijala sve lipše i lipše kusiće, slike, prave umjetnine. 13. aprila, u subotu, lipo potihoo – gdo bi nek vjerovao – napunili su 80. ljetu žitka, ali prije toga su još napravili portret Mihovila Nakovića za školski 140. jubilej. Pred nekoliko ljeti smo još skupa koracali u vukovarskoj povorki na spomendanu toga herojskoga grada, i iz toga je nastalo djelo (koje je pravoda jedno od mojih oblubljenih) i zahvaljujući tecu Feriju, ne ovako u drivu, nego samo na papiru, ali zbudi na mnogi mjesti nepozabljive misli. "Po staza naših starih" svaki put ima za dar Taschnerovu sliku, tako su za njega čuli ne samo u naši seli nego i u Hrvatskoj, ter i u Austriji, ali po pravom ki će jur znati broj ljeta i neispavanih noći zbog svih remek-djel. Tetac Ferenc, što Vam ovde moremo nek zaželjiti za ov lipi jubilej, dobro zdravlje široko nadahnuće i bogato veselje u daljnjem stvaralačtvu! Neka Vas Bog živi!!!

Tiho

Stručni skup za čuvarničarke u Koljnofu

Koljnofska Dvojezična škola i čuvarnica Mihovila Nakovića, uprav tako kot i lani, i ljetos je pozvala gradišćanske čuvarničarke na stručni skup. U srijedu, na Veliki tajedan, pozivu se je odazvalo osamnaest odgojiteljic i učiteljic nižih razredov iz Bizonje, Kemlje, Hrvatskoga Židana, Gornjega Četara i Koljnofa. Prošlo ljetu predavačice su bile iz Austrije, od gradišćanskih čuvarnic, a ljetos su gosti doputovali iz Slavonskoga Broda, kade su lani boravile i koljnofske pedagoginje prik Erasmus-programa. Ravnateljica Dječjega vrtića „Ivana Brlić Mažuranić“, Zorana Butorac i kolegica Antonija Vukašinić, kot i prvi odgajatelj u čuvarnici u dotičnom gradu, Bruno Brinzej imali su zanimljiva izlaganja našim odgojiteljicam, ke su aktivno sudjelovale u diskusiji ter pri vježba. Kako je rekla ravnateljica škole i čuvarnice Mihovila Nakovića u

Zorana Butorac održala je prvo predavanje

Pedagoginje iz Bizonje, Kemlje, Koljnofa, Hrvatskoga Židana i Gornjega Četara

Koljnofu, a ujedno i glavna organizatorica stručnoga usavršavanja, Agica Sárközi, veseli se da su ta dan pedagoginje dospile skoro iz svih ustanovov Gradišća i vjeruje da su i ovput dobile korisne informacije, ideje, metodičke upute i nove misli za pokrenuti projekte u poboljšanju hrvatskoga odgoja u naši institucija.

Tiho

ČEPREG; PAKRAC

Čepreška delegacija od 40 ljudi na čelu s gradonačelnikom Kristijanom Vlašićem 18. majuša, u subotu, uprav tako kot lani, otpravit će se u grad Pakrac na tradicionalnu priredbu Dana Mađara Pakraca koji će se začeti u 13 uri. Zatim će se nastaviti lani započeto druženje ter upoznavanje znamenitosti Pakraca, a gosti iz Ugarske, med njimi i s čepreškimi Hrvatima, noćevati će u Lipiku u Hotelu „Bellevue“. Drugi dan će izaslanstvo pohoditi i grad Lipik i cijelu okolicu, a na objed su pozvani u pakračku Jankovićevu kuriju. Bit će to još jedno veselo spravišće Hrvatov i Ugrov i u reciprocitetu, jer tamošnje Ugre predstavlja Josip Fa, predsjednik Društva Mađara Pakrac, dokle Hrvate iz Čeprega pelja Marija Kralj-Kiss, predsjednica Hrvatske samouprave grada Čeprega.

PETROVO SELO

Hrvatska samouprava dotičnoga naselja 17. i 18. majuša organizira izlet u Slavoniju i Baranju. Na programu su posjeti Vukovaru, Osijeku, Đakovu, Slavonskom Brodu i Starom Petrovom Selu, kade sve Petroviščani imaju veze i prijatelje, a putnike čeka čuda česa za otkrivanje i upoznavanje.

Mala stranica

Jezično natjecanje gradišćanskih školarov u Gornjem Četaru

Petrovišćani i ljetos najjači u jeziku

U lani obnovljenoj četarskoj maloj školi 16. aprila, utorak, skupaspravljena su u svečano obličena dica iz skoro svih gradišćanskohrvatskih škol. Okupljene je u športskoj dvorani pozdravio kratki folklorni program mjesnih školarov, a pozdravne riči su izrekle Anica Šaller, glavna organizatorica i učiteljica hrvatskoga jezika u ovoj regiji, kot i direktorica škole Veronika Szegleti. Edita Horvat-Pauković, nadzornica hrvatskoga jezika u ovoj regiji, predstavila je časne goste, med njimi i člane žirija. Ljetos su s naticatelji razgovarali dr. Mijo Karagić, književnik, bivši predsjednik HDS-a i negdašnji časni konzul Republike Hrvatske u Kaniži, Marija Fülöp-Huljev, bivša direktorica undanske škole, i Terika Kolonović- Danijel Koljnofska učiteljica u mirovini, a pridružio se je im u ocjenjivanju i časni gost priredbe, Joso Ostrogonac, pred-

Najbolji školarov u znanju hrvatskoga jezika

čama da ste se ovako lipo pripremili za današnji dan, a Editi bi zahvalio da se trsi svake godine organizirati ovaj skup jer bez toga ne bismo jedno drugog vidjeli, bez toga ne bismo se upoznali.

Pred žirijem Petrovišćan Dušan Filipović

sjednik Saveza Hrvata u Ugarskoj. Polag njega u Gradišće je dospio još i Gabor Győrvári, ravnatelj Hrvatske škole Miroslava Krležu u Pečuhu, a tako i u Sambotelu, otkud je došla i pedagoška kolektiva, a i Nataša Dorosulić ka je pedagoginjam održala zanimljivu djelaonicu o glagoljici, a potom je je pozvala da za mali vazmeni dar napravu ovoga dopodneva presenećenje namoljanimi pisanicama u koj su napisana imena dice s glagoljicom. Dokle je za odrašćene potekla u dobrom raspoloženju stvaralačka ura, srčani školarov, početo od Bizonje do Petrovoga Sela, po dosadašnjoj formi su se pripravili „na ispit“. Najprlje su morali govoriti o izvličenju temi, a potom slobodno o jednoj slici, a i odgovarati na pitanja žirija. Već od trideset učenikov je položilo tako račun o svojem znanju hrvatskoga jezika, a nij' bilo sumlje, i ovput su najboljim ispali Petrovišćani. „Dojam imam da ovo natjecanje je danas bilo bolje i jače nego prošle godine. Mislim da sam u pravu, jer to smo po ocjenama vidjeli. Danas se hrvatski učiti je puno teže nego prije 30 – 40 godina, jer jako malo ima tih roditelja koji hrvatski govore s vama. Ja bih zahvalio vama, dicit, vašim učitelji-

Vazmena djelaonica s Natašom Dorosulić

Za mene je to svakako bio jedan lipo dan, i ako Bog da, vidimo se sljedeće godine s još boljim rezultatima“, rekao je predsjednik žirija dr. Mijo Karagić, a potom su proglašeni pobjednici i podijeljeni darsi po ovom redosljedju:

1. KATEGORIJA (3.-4. RAZRED)
 1. Dušan Filipović (Petrovo Selo)
 2. Marton Geošić (Petrovo Selo)
 3. Fruzsina Ráduly-Preiner (Koljnof) i Hana Feigl (Gornji Četar)
2. KATEGORIJA (5.-6. RAZRED)
 1. Andraš Kovač (Hrvatski Židan – Kiseg)
 2. Lili Völgyi (Koljnof) i Adam Barilović (Petrovo Selo)
 3. Ninetta Nyiró (Bizonja) i Mirko Temmel (Petrovo Selo)
3. KATEGORIJA (7.-8. RAZRED)
 1. Luca Barilović (Petrovo Selo)
 2. Luka Gludovac (Koljnof)
 3. Hana Geošić i Dora Filipović (Petrovo Selo)

Tiho

Sporazum šeljinske škole

Na poticaj prof. dr. sc. Sanje Vulić i Roberta Ronte, ravnatelja Osnovne i glazbeno-umjetničke osnovne škole „Géza Kiss“ te predsjednika Hrvatske samouprave grada Šeljina, 9. travnja 2019. godine u Šeljinu je potpisan Sporazum o suradnji šeljinske škole i Sveučilišta u Zagrebu. Na svečani program u okviru Dana škole djeca su pripremila nastupe, pjevalo se, plesalo, recitiralo, prikazana je mala predstava te su nastupili svirači pečušškoga Obrazovnog centra Miroslava Krleže.

Prema četiri stranice ugovora, hrvatski studenti stižu u Šeljin svakoga proljetnog polugodišta školske godine, provest će tjedan dana u školi i podučavat će učenike hrvatskom jeziku. Svrha je suradnje omogućiti šeljinskim učenicima da bolje uče hrvatski jezik te da zagrebačkim studentima omoguće završiti svoje radno iskustvo, tijekom čega će obvezatno raditi u nekoj školi izvan Hrvatske. Studenti svakoga tjedna koji će provesti u Šeljinu, predavat će ukupno po 7 sati djeci koja uče hrvatski. U proteklih nekoliko dana studenti su već mogli iskušati predavanje u školi, predavali su već nekoliko sati i upoznali se s djecom i nastavnom metodom škole. Prvi je dojam studenata bio jako pozitivan, pohvalili su pedagoge hrvatskoga jezika i djecu koja uče naš jezik, jer se lijepo i razumljivo moglo s njima razgovarati i voditi nastavu u kojoj su oni aktivno surađivali. Kako kaže ravnatelj škole Robert Ronta, to je dobra mogućnost učenicima da nauče hrvatski jezik, jer studenti ne znaju mađarski, a od već poznatih nastavnika često pitaju štošta mađarski ako im je nerazumljivo, dakle djeca će biti prisiljena pitati i odgovoriti jedino hrvatski. Robert Ronta planira tu suradnju i u budućnosti, on se nada da će se neki studenti vratiti i nakon diplomiranja te će

Sporazum o trajnoj suradnji potpisali su prof. dr. sc. Sanja Vulić za Hrvatske studije Sveučilišta u Zagrebu (po posebnoj punomoći), Robert Ronta, ravnatelj šeljinske Osnovne škole Géze Kissa i predsjednik tamošnje Hrvatske narodnosne samouprave, te Attila Ádám Kalapáti, ravnatelj Centra obrazovnog okruga u Sigetu.

postati stalni nastavnici ove škole, što bi ojačalo i podiglo jezičnu razinu u školi, gdje se od rujna vodi dvojezična nastava. Prof. dr. sc. Sanja Vulić, redoviti profesor Hrvatskoga studija Sveučilišta u Zagrebu, u svom je govoru rekla da je ta suradnja povoljna za obje strane, jer će i studenti dobiti veći uvid u pedagoški svijet, a osam toga će i mađarska djeca lakše i brže učiti jezik. Osim te točke suradnje u planu su i drugi zajednički programi, tako usavršavanje, Ljetna škola za nastavnike škola iz dijaspore, u organizaciji Sveučilišta u Zagrebu, koja traje tjedan dana, u kojoj će dva nastavnika hrvatskoga jezika moći sudjelovati iz šeljinske škole. Osim toga u planu je da 5 – 10 učenika koji pohađaju hrvatsku nastavu u Šeljinu i jedan nastavnik mogu provesti tjedan dana u nekoj školi u matičnoj domovini.

Ramona Štivić

Organizirani izlet izvarske Hrvatske samouprave

Izvarska Hrvatska samouprava 27. travnja, u subotu, organizirala je izlet i putovanje u Dobrovnik u park cvijeta orhideja i u energetski park. Dobrovnik je smješten na slovenskoj granici, i u naselju nalazi se park Ocean Orchids, jedina farma orhideja u srednjoj Europi, u kojoj godišnje raste oko 500 tisuća biljaka. U golemom se stakleniku uzgaja 160 orhideja, kojima to staklo daje tropske uvjete. Rastući interes za posjet tih biljaka, stvoren je tropski vrt posebno za turističke svrhe, površine od 700 četvornih metara na početku, koji se povećavao do 1500 četvornih metara danas. Ovdje su Izvarci mogli vidjeti više od 400 različitih tropskih biljaka u vrlo sličnim uvjetima te u tropskim šumama. Nakon toga parka zajedno su posjetili i obližnji Energetski park, poznat po svojim ljekovitim učincima za ljudski život. Osim Bakonaki jezera, više od petnaest godina, bioenergetici i prirodni terapeuti pronašli su i imenovali energetske točke na tome prostoru. Vijest se ubrzo proširila i prošla dug put, tako da tisuće zainteresiranih već su posjetili to mjesto, turisti dolaze u jezero Bakonaki i kod 26 energetskih točaka oko kapele sv. Vida. Izvarci su stigli s nadom da će energija i titraji koji proizlaze iz zemlje imati pozitivan učinak na njihovu dobrobit, bolest i očuvanje zdravlja. Nakon bogatoga programa još su posjetili i naselje Lendvu, gdje su imali slobodno vrijeme za razgled. Izvarska Hrvatska samouprava djelatno radi za svoju zajednicu, imaju više organiziranih putovanja, izleta, školskih programa, programa u naselju i članovi Samouprave vješto okupljaju mali broj Hrvata u naselju. Traje organizacija izleta u Crikvenicu, gdje će 70 osoba skupa putovati i uživati u bogatim programima koje će pripremiti za njih njihova Hrvatska samouprava.

Ramona Štivić

Prvomajsko međunarodno natjecanje na serdahelskoj šoderici

Po staroj navadi, Ribolovno društvo Serdahel 1. svibnja, Dan rada, proslavlja Međunarodnim natjecanjem u ribolovu. Tako je bilo i ove godine kada se na III. šljunčari serdahelske Samouprave okupilo čak 49 ribiča iz okolnih mjesta: Letinje, Kerestura, Kaniže, Mlinaraca, Semeninca, Sumartona, Serdahela te onkraj granice, iz Goričana i Hodošana da iskušaju sreću u tome sportu.

Svi sudionici natjecanja

U blizini Serdahela između naselja i rijeke Mure nalazi se četiri jezera za ribolov. Jedno odmah uz rijeku Muru u privatnom je vlasništvu, a tri manja, bliže selu, u vlasništvu su Seoske samouprave, o jednoj od tih šoderica brine serdahelsko Ribolovno društvo. U njoj plivaju šarani, amuri, deverike, somovi, smuđevi i štuke. Društvo ih svake godine hrani, ove je godine ubačeno četiri tone ribe, a redovito organizira i dobrovoljni rad. Predsjednik društva Jožo Hanš, a i drugi ribiči raduju se novim ulaganjima koja su nedavno provedena na jezeru, naime Seoska je samouprava uspjela dobiti sredstva iz europskih fondova za izradbu drvenih kućica na obali jezera. Postavljeno ih je pet, te jedna manja građevina gdje će moći turisti (kajakaši, biciklisti, ribiči) osvježiti, od-

nosno dobit će neku prostoriju i Ribolovno društvo. Inače, ono je u Serdahelu utemeljeno još pod imenom „Partizan“ 1979. godine i time je najstarije civilno društvo naselja koje neprekidno djeluje već 40 godina. Danas se već zove Ribolovno društvo Serdahel i okuplja gotovo 50 članova iz okolnih mjesta. Društvo je tijekom više desetljeća osiguravalo ribolov na šljunčarama blizu Mure, brinuo se za njihov okoliš, poribljavao, organizirao međunarodna i druga natjecanja i gajilo vrlo dobre odnose s međimurskim ribičkim društvima iz Međimurja. Ovaj put su pozvali kolege ribiče iz Goričana i Hodošana. Međunarodno je natjecanje započelo okupljanjem ribiča u 7 sati. Pošto su podijeljena mjesta, natjecatelji su se pripremali za ribolov, a loviti se moglo od 8.00 do 13.30. Vremenske prilike nisu bile najpovoljnije, puhao je snažan vjetar, što prema ribičima zbunjuje ribe. U uspješnosti je igrala ulogu i sreća prilikom izvlačenja mjesta, no ipak oni najiskusniji su znali čime će primamiti ribe. Natjecalo se 44 odrasla ribiča i petero djece, među kojima je bila i jedna djevojčica. Ulovljeno je sveukupno 140 kilograma ribe, većinom manje ribe i šarani. Među odraslima najuspješniji je bio Goričanac Josip Švenda s ulovom od 12,82 kg, drugo je mjesto osvojio Sumartovac Marko Hederić s ulovom od 11,63 kg, a treće mjesto Goričanac Marijan Mutak sa 7,98 kg ulova. Najveću je ribu uspio uloviti Serdahelac Stjepan Raj, šarana od 3,95 kg. U kategoriji za djecu prvo je mjesto osvojio Marko

Marko Krimel, pobjednik u dječjoj kategoriji

Krimel s ulovom od 1,94 kg, drugo Žolt Šalamon s ulovom od 1,8 kg, a treće Damik Kóvágó s ulovom od 1,47 kg. Nagrade i diplome im je uručio predsjednik serdahelskoga društva Jožo Hanš. Prema pobjedniku, Goričancu Josipu Švendi, tajna je ulova u dobrome mamcu, ali da se nada, treba mnogo pokušavati, njemu je najviše „upalilo“ kada je stavio u mamac crviće s različitim bojama, a naravno najviše sreće mu donesu crvići izmiješani u bojama crveni, bijeli i plavi. Predsjednici Športskih ribičkih društava iz Hrvatske, Branko Mesarić (ŠRD Goričan) i Ivan Mesarić (ŠRD Hodošan) raduju se dobru suradnji sa serdahelskim društvom, članovi obaju društava imaju dobre prijatelje na lijevoj obali Mure, uvijek se rado odazovu na takva natjecanja, a pomurske ribiče srdačno očekuju i na njihovim natjecanjima i druženjima.

Beta

Vaganje kod najuspješnijeg ribiča Josipa Švende

ULAZ JE BESPLATAN!

III. HRVATSKI DRŽAVNI TAMBURAŠKI FESTIVAL

Mjesto: **Turistički centar** · Baja, Petőfi sziget 11.
Vrijeme: **11. svibnja 2019. u 18 sati**

NASTUPAJU:

TS ŽGANO · Petrovo Selo

PODRAVSKI TAMBURAŠI · Martinci

MLADI ORKESTAR · Mohač

ORKESTAR ČABAR · Baja

ANSAMBL RUŽE · Subotica

ORKESTAR LEDINA · Tukulja

ZVIJEZDA VEČERI:

NAJBOLJI HRVATSKI TAMBURAŠI

BAL SVIRA: ORKESTAR BAČKA

ORGANIZATORI:
HRVATSKA DRŽAVNA SAMOUPRAVA
KULTURNO - PROSVJETNI CENTAR I ODMARALIŠTE HRVATA U MAĐARSKOJ
KULTURNI CENTAR BAČKIH HRVATA

PRIREDBA SE OSTVARUJE POTPOROM

POZIV ZA DOSTAVLJANJE PRIJEDLOGA

Sukladno Pravilniku za dodjelu odličja Hrvatske državne samouprave, pozivamo članove i odbore Skupštine, područne hrvatske samouprave, hrvatske manjinske samouprave, hrvatske udruge, hrvatske ustanove da dostave svoje prijedloge za dodjelu odličja. Prijedloge možete dostaviti u ovim kategorijama:

1. Za istaknutu djelatnost na području hrvatskog odgoja i obrazovanja u Mađarskoj;
2. Za istaknutu djelatnost na području hrvatske kulture u Mađarskoj;
3. Za hrvatsku mladež u Mađarskoj;
4. Za istaknutu djelatnost na području hrvatskoga društveno-političkog života u Mađarskoj.

Odličje se dodjeljuje za priznanje djelatnosti osobama, kolektivima, udrugama i ustanovama koje su se svojim radom, djelatnošću posebno istaknule na polju jačanja hrvatske nacionalne svijesti, pridonijele razvoju hrvatskoga jezika i kulture, za koje se vežu istaknute osobne i kolektivne zasluge.

Jedan predlagač ima pravo predložiti samo jednog kandidata. Prijedlog za odličje predaje se na obrascu koji možete naći na web-stranici: www.horvatok.hu.

Prijedlog za dodjelu Odličja treba stići na adresu Ureda Hrvatske državne samouprave: 1089 Budimpešta, Bíró L. u. 24, e-pošta: hrsamouprava@chello.hu, najkasnije do 15. lipnja 2019. godine.

HRVATSKA DRŽAVNA SAMOUPRAVA
I
KATEDRA ZA HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
FILOZOFSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U PEČUHU

srdačno vas pozivaju na

DAN HRVATSKOG ŠKOLSTVA U MAĐARSKOJ

U OKVIRU KOJEGA ĆE SE OBLIJEŽITI
70. OBLJETNICA
OSNUTKA KATEDRE ZA HRVATSKI JEZIK
I KNJIŽEVNOST.

Priredba će se održati **17. svibnja 2019. godine**
s početkom u **11.00 sati**
u Konferencijskoj dvorani „Vargha Damján“
Filozofskoga fakulteta u Pečuhu
(Ifjúság útja 6. „A” zgrada)

DOMAŠINEC, BORŠFA

Boršfanska Osnovna škola „István Fekete” već više od jednog desetljeća surađuje s domašinečkom osnovnom školom. Otkako je u Boršfi započelo podučavanje hrvatskoga jezika, ta je suradnja čvršća. Početkom travnja domašinečki su učenici gostovali na Hrvatskome kulturnom danu u Boršfi, a 28. travnja učenici boršfanske škole na programima Područne škole Florijana Andrašeca u Dekanovcu povodom obilježavanja 131. godišnjice rođenja pučkog pisca, pjesnika, slikara, kipara, kantora Florijana Andrašeca. Na kulturnom su programu učenici Osnovne škole „István Fekete” nastupili s hrvatskim pomurskim plesovima i pjesmama.

BUDIMPEŠTA

Dana 25. travnja 2019. u XIII. okrugu zamjenica osječkoga gradonačelnika Žana Gamoš i gradonačelnik te gradske četvrti József Tóth zakopali su vremensku kapsulu i otkrili spomen-ploču u čast otvorenja Parka Osijek. Na priredbi je bio i veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić. Ovaj je park samo posljednji u nizu izraza uzajamne, iskrene naklonosti koja je ovjekovječena i zakopavanjem vremenske kapsule u koju smo smjestili dnevne novine obaju gradova, kovanice i fotografije presjeka našega prijateljstva.